27 ՄԱՐՏ 1996 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 57 (1063)

Ազգ

Azg
armenian daily

Տագնապալի նոր շրջան թուրք-ռուսական հարաբերություններում

Պոլսում հրատարակվող «Ժամանակ» օրաթերթն իր մարտի 24-ի համարում, անշուշտ հիմնվելով թուրքական թերթերի հրապարակումների վրա, գրում է, թե վերջերս դարձյալ սրվել են Թուրքիայի ու Ռուսաստանի հարաբերությունները: Չեչնիայի հարցը, մարտի 23-ին Անկարայում սկսված համաթուրքական համաժողովը, Բելառուսի, Ղազախստանի, Ղրղզստանի և Ռուսաստանի միջեւ համագործակցության սերտացման գործընթացն ու այդ հարցեր պատճառ են դարձել, որ լարվեն հարաբերությունները Անկարայի եւ Մոսկվայի միջեւ: Երկու երկրները սառածաշրջանում իրենց ազդեցությունն ի գործ դնելու առաջ են ձեռնարկել ու փոխադարձաբար անհանգստանում են միմյանց նախաձեռնություններից:

Կողմերի դիվանագետները փոխիջյալ եւ այդ հարցերի շուրջ դարցելու նպատակով, ոգնում է հայկական օրաթերթը, մարտի 25-ին Մոսկվայում շփումներ է ձեռնարկել Թուրքիայի արտգործնախարարության խորհրդական, դեսպան Օնուր Օյմենը: Պաշտոնական իր այցի շրջանակներում նա ծգտել է ռուսների հետ քննարկել սառածաշրջանի եւ այդ թվում Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Վլադիմիր Կազիմիրով. «Գործը շատ դժվար է առաջ գնում»

Մոսկվայում սկսվեցին բանակցությունները

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Ռուսաստանի մայրաքաղաքում սկսվեց Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման բանակցությունների հերթական փուլը, որն ընթանում է Լեռնային Ղարաբաղի խնդրով ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահների՝ Ռուսաստանի եւ Ֆինլանդիայի ներկայացուցիչների միջնորդությամբ: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պատվիրակությունները գլխավորում են այդ հանրապետությունների արտաքին գործերի փոխնախարարներ Վարդան Օսկանյանը եւ Թոֆիկ Զուլֆուգարովը: Լեռնային Ղարաբաղի պատվիրակությունը ներկայացնում է Արկադի Ղուկասյանը:

«Ներկա հանդիպման մասնակիցները, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի հետ զրուցելիս ասել է բանակցություններ գործընթացում ՌԴ նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ, դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը, շարունակելու են զինված հակամարտությունը դադարեցնելու համաձայնագրի նախագծի տեքստի եւ կարգավորման հանգուցային հարցերի՝ Լաչինի, Շուշիի, Շահումյանի շրջանի, Լեռնային Ղարաբաղի անվտանգության ու կարգավիճակի խնդիրների քննարկումը»:

Անդրադառնալով ՌԴ արտաքին գործերի առաջին փոխնախարար Բորիս Պաստուխովի հետ վերջերս տարածաշրջան ձեռնարկած իր ուղեւորության արդյունքներին եւ կողմերի ներկայացուցիչների հետ այնտեղ վարած բանակցություններին, Վլադիմիր Կազիմիրովը նշել է, որ «Ռուսաստանի մաքուր դիվանագիտությունը լիովին փոխկապակցվում եւ զուգակցվում է բանակցությունների գործընթացում մեր՝ որպես Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահների, աշխատանքի հետ»: Այդ շփումների ընթացքում մեկնվում են «առավել դժվարին հարցերը, որոնք այնուհետեւ քննարկվում են դրվում եռակողմ բանակցությունների շրջանակներում»:

Ռուսաստանի դեսպանի կարծիքով, ընդհանրապես բանակցությունների գործընթացը «շատ դժվար է առաջ գնում»: «Գործն առաջ է շարժվում, բայց անչափ դանդաղ տեմպերով, կողմերը մեծ դժվարությամբ են ընկրկում իրենց մեկնարկային առավելապահանջ դիրքերից եւ շատ դժվարությամբ են համաձայնում զիջումներ անել միմյանց: Այդ առնչությամբ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների ներկայացուցիչների անմիջական շփումների հետ նույնպես մեծ հույսեր չեն կապվում, քանի որ նման հանդիպումներում երրորդ հակամարտ կողմի՝ Լեռնային Ղարաբաղի, բացակայությունը կարող է լրացուցիչ բարդություններ ստեղծել», ասել է Վլադիմիր Կազիմիրովը:

Մոսկովյան փուլի ավարտից հետո՝ մարտի 29-ին, տեղի կունենան Լեռնային Ղարաբաղի խնդրով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի կոնսուլտացիաներ, որոնք կանցնեն ինչպես լրիվ կազմով, այնպես էլ առանց կողմերի ներկայացուցիչների մասնակցության:

Հարցախույզ. Ղարաբաղցիները գերադասում են անկախությունը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 26 ՄԱՐՏ, ՓԱՍ: «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայության հաղորդման համաձայն, Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության մայրաքաղաքում հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման նպատակով «Նաիրի» լրատվական անկախ ծառայությունը մարտի 25-ին եւ 26-ին անցկացրել է հեռախոսային հարցում: Առաջարկվել է ընտրել ղարաբաղյան հիմնախնդրի լուծման երեք տարբերակներից մեկը. 1) Լեռնային Ղարաբաղն առանց ինքնավարության, մարզի կարգավիճակով՝ Հայաստանի կազմում, 2) Լեռնային Ղարաբաղն ինքնավարության ամենաբարձր կարգավիճակով՝ Ադրբեջանի կազմում, 3) Լեռնային Ղարաբաղը որպես անկախ հանրապետություն: Հարցման մասնակից 800 խաղաղացիների ճնշող մեծամասնությունը նախընտրեց Լեռնային Ղարաբաղի անկախ հանրապետության հեռանկարը: Այս տարբերակը պաշտպանեց նրանց 78,7 տոկոսը: 19,2 տոկոսը նախընտրելի համարեց Արցախի ապագան որպես մարզ՝ Հայաստանի հանրապետության կազմում: Հարցվածների 0,7 տոկոսը գերադասեց Ադրբեջանի կազմում Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության գոյությունը՝ ինքնավարության ամենաբարձր կարգավիճակով: Ձեռնպահ է կողմնորոշվել 1,4 տոկոսը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ունեցվածքային ցե՞նզ ապագա նախագահի համար

Ընդդիմությունը մտահոգված է նոր հուլիսի 5-ից

Է. Եգորյան. «Մեր պլանների մեջ է մտնում նորմալ ընտրություններ անցկացնելը»

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱԺ-ի մարտի 26-ին հրավիրված արտահերթ նիստում, Ռումինիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուի ելույթից հետո, սկսվեց քննարկվել ՀՀ օրենքի նախագիծը հանրապետության նախագահի ընտրությունների մասին: Ինչպես հայտնի է, ՀՀ նախագահի ընտրությունները կայանալու են 6 ամիս հետո՝ սեպտեմբերի 21-ին:

Սույն օրենքի նախագծով նախատեսվում է, որ նույն անձը չի կարող անընդմեջ 2 անգամ ավելի ընտրվել նախագահի պաշտոնում: Նախագահի կարող է ընտրվել 35 տարին լրացած, վերջին 10 տարում ՀՀ-ում մշտապես բնակվող եւ ընտրական իրավունք ունեցող յուրաքանչյուր ոք: ՀՀ նախագահի թեկնածուներ առաջադրելու իրավունք ունեն կուսակցությունները (հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններ) եւ քաղաքացիական նախաձեռնության կարգով ՀՀ քաղաքացիները: Ընտրությունները նախապատրաստում եւ անցկացնում են կենտրոնական, մարզային, համայնքային եւ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները: Դրանք կազմվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին օրենքով սահմանված կարգով (օրենքը քննարկվել, բայց դեռ չի ընդունվել ԱԺ-ում): Նախագահի ընտրությունների մասին օրենքի նախագծում սահմանված են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի լիազորությունները, ինչպես նաեւ մարզային, համայնքային, տեղամասային հանձնաժողովների լիազորությունները: Ընտրական հանձնաժողովների որոշումները կարող են գանգատարկվել վերադաս հանձնաժողովում կամ դատարանում: Իսկ ԿԸՀ-ի որոշումները կարող են գանգատարկվել միայն դատարանում: Բոլոր գանգատարկումների դատարան ոչ ուշ է ներկայացվում եռօրյա ժամկետում:

Տես էջ 2

Բեյրութում ԱՄՆ դեսպանատունը ռմբահարողները՝ դատարանի առաջ

ԲԵՅՐՈՒԹ, 26 ՄԱՐՏ, ՏԱՍ: 13 տարի անց լիբանանյան զինվորական տրիբունալի առաջ են կանգնելու իսլամ ծայրահեղական 15 զինյալներ, որոնք մեղադրվում են 1983 թ.-ին Բեյրութում Մ. Նահանգների դեսպանատան շենքը ռմբահարելու համար: Դեսպանատան 62 աշխատակիցների եւ այցելուների կյանքը խլած, ավելի քան 100 մարդու խեղանդամ դարձրած այդ ինքնասպանական գործողության հեղինակներին 3 տարի առաջ, 1993 թ.-ին դատարանի կողմից ներում էր շնորհվել լիբանանյան պատերազմի հանցագործներին հասած համաներման (ամնիստիա) անվան տակ, իսկ այժմ, ինչպես տեսնում ենք, հարցը ծեծ է առնվել զինվորական ատյանի կողմից, ակնհայտորեն ԱՄՆ-Լիբանան հարաբերությունները բարելավելու մտադրությամբ:

8 միլիոն դրամ «Ազգային տուրքի մարաթոնի» առաջին օրերին

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոտավորապես 8 մլն. դրամ է ստացվել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամում «Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես. Ազգային տուրքի մարաթոնի» առաջին օրերին: Այս միջոցառմանը 4 մլն. 200 հազար դրամ է նվիրաբերել հայկական եկեղեցին: Կաթողիկոս Գարեգին Առաջինը իր ողջույնի ուղերձում նշել է, որ այդ թիվը խորհրդանշական է եւ համապատասխանում է ԼՂՀ գրաված 4 մլն. 200 հազար քառ. կմ մակերեսին: Միայն տոնակատարության ժամանակ Ստեփանակերտի մարզադաշտում անհատ անձինք նվիրել են 1 մլն. 300 հազ. դրամ: Ամենամեծ վճարումներից մեկը կատարեց ԼՂՀ պաշտպանության բանակը: Բացի մասնավոր նվիրաբերումներից, որ կատարեցին զինվորները ու սպաները մարաթոնի բացման ժամանակ, բանակը նվիրել է 449 600 դրամ: Մարտի 26-ի տվյալներով, «Հայաստան» հիմնադրամ է մուտք գործել 7 մլն. 800 հազար 445 դրամ, 381 դոլար, 12 հազար ռուսական ռուբլի:

Գագիկ Հարությունյանը դժգոհում է չինովնիկների հսկայական զանգվածից

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՓԱՍ: Պետական իշխանության ամբողջ համակարգում առաջացել է չինովնիկների հսկայական մի զանգված, որոնք զբաղվում են միայն իրենց «ես»-ի շահերով: Անդրադառնալով առանձին պաշտոնյաների կողմից պաշտոնական դիրքի չարաշահման խնդրին, այսպիսի տեսակետ է արտահայտել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գ. Հարությունյանը: Ըստ նրա, դա արդեն դարձել է գործադիր իշխանության մեծագույն խնդիրներից մեկը: Գ. Հարությունյանի կարծիքով, իրենց իրավասությունները գերազանցող գործողությունների դեմ հում բողոքացիները կարող են բողոքել եւ նրան դատի տալ:

Սառեցվել են կրթական համակարգի արտաբյուջետային միջոցները

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՓԱՍ: Հավաստի աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ մոտ մեկ ամիս է, ինչ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կամ Կենտրոնական բանկի որոշմամբ կրթության համակարգի բոլոր օղակների (դպրոցներ, մանկապարտեզներ) արտաբյուջետային միջոցները սառեցվել են: Դեռեւս հայտնի չէ, թե ինչ նպատակով է կայացվել այս որոշումը, սակայն արդեն հստակ է, որ «տուժած» կրթօջախների դեկավարների վերաբերմունքը հիմնականում եւ մեծամասամբ բացասական է:

Կրասնոդարում սպանվեց հայ գործարար իր ընտանիքով

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՓԱՍ: Ռուսաստանի Կրասնոդարի երկրամասի Կիմաշեւսկ քաղաքի իրենց տան մեջ գնդակահարված գտնվել են Մ. Գեւորգյան անունով մի գործարար եւ նրա ընտանիքի _ անդամները: Գեւորգյանը «Ֆորտունա» ընկերակցության նախագահն էր: Նրանք զոհ են գնացել մի ավազակախմբի գնդակներին: Այս առթիվ նշվում է, որ կազմակերպված ոճ, ները շարունակում են համախմբել դառնալ Ռուսաստանում, որոնց զոհ են գնում գործարարները, հարուստները եւ լրագրողները: Ոճրագործներից մեկն են, որ հայտնաբերվել եւ ձերբակալվել են:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հայ-ռումինական հարաբերությունները կայունորեն զարգանում են բոլոր բնագավառներում

Ռումինիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուն մեկնեց Երեւանից

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մարտի 26-ին շարունակվեց Ռումինիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուի պաշտոնական այցը Հայաստանում: Այցի երկրորդ օրվա առաջին հանդիպումը տեղի ունեցավ Հայաստանի Ազգային ժողովում: Ռումինիայի բարձրաստիճան հյուրը, որին ուղեկցում են նախարարներ, փորձագետներ, գործարար մարդիկ, մարտի 26-ի առավոտյան հանդիպում ունեցավ ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի հետ: Հանդիպումից հետո Իոն Իլիեսկուն ելույթ ունեցավ ՀՀ Ազգային ժողովի արտահերթ նիստում:

Ռումինիայի նախագահը նշեց, որ արդեն 6 տարի է, ինչ Հայաստանի եւ Ռումինիայի հարաբերությունները կայունորեն զարգանում են բոլոր բնագավառներում: Չեւակերպվել են ժամանակակից՝ քաղաքական եւ իրավական շրջանակներ՝ երկու պետությունների նոր իրականությանը համապատասխան, արտահայտելով ռումինա-հայկական հարաբերություններին նոր որակ հաղորդելու երկու ժողովուրդների կամքը: Նա կարեւորեց նաեւ երկու պետությունների խորհրդարանների ուղղակի եւ արդյունավետ կապերի հաստատումը, որոնք կոչված են նպաստելու երկու օրենսդիր մարմինների գործունեության փոխադարձ ուսումնասիրությանը այն բարդ ժամանակաշրջանում, որով անցնում են Ռումինիան եւ Հայաստանը:

Ռումինիայի նախագահն այցելեց Մատենադարան, որից հետո ընկալումների տանը երկրորդ հանդիպումն ունեցավ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ:

Ընդունելությունների սենց բարձրաստիճան հյուրը ուղեւորվեց «Զվարթնոց» օդանավակայան, որտեղ եւ, հրաժեշտ տալով ՀՀ նախագահին, Հայաստանի Ազգային ժողովի եւ կառավարության անդամներին եւ, ընդունելով հրաժեշտի արարողակարգային հանդիսությունը, Ռումինիայի նախագահը մեկնեց Երեւանից:

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի նախագահությամբ տեղի ունեցած ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հերթական նիստը շարունակեց ՀՌԱԿ Մամլո դիվանի գործունեության հետ կապված հարցերի քննարկումը:

ՀՌԱԿ ՀՎ նախորդ նիստերից մեկի որոշման համաձայն Ռ. Միրզախանյանը ներկայացրեց քննարկվող հարցի առնչությամբ որոշման նախագծի նոր տարբերակ, որի շուրջ եւ ծավալվեց մտքերի փոխանակությունը: Գործնական եւ ուշադրության արժանի առաջարկություններով հանդես եկան ՀՌԱԿ ՀՎ անդամներ Հարություն Կարապետյանը, Համլետ Կարապետյանը, Գագիկ Գալստյանը, «Ազգ» թերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը, ՀՌԱԿ ՀՎ գրասենյակի վարիչ Վալոդյա Գալստյանը եւ ուրիշներ:

Քննարկման արդյունքում ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը հաստատեց ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության Մամլո դիվանի ներկայացված կազմը, միաժամանակ նպատակահարմար գտավ առաջիկայում լրացնել այդ կազմը 1-2 հոգով: Սահմանվեցին նաեւ ՀՎ Մամլո դիվանի լիազորությունները, ըստ որոնց Մամլո դիվանը այսուհետեւ պետք է ապահովի ՀՌԱԿ լրատվական քաղաքականության մշակում եւ իրականացում, մամուլում ՀՌԱԿ գործունեության լուսաբանում, կարեւորագույն քաղաքական բովանդակություն պարունակող հրապարակումների քննարկում, փոխհարաբերությունների հաստատում մամուլի եւ լրատվական այլ միջոցների հետ եւ այլ խնդիրներ: Վարչությունը նպատակահարմար գտավ սահմանել նաեւ ՀՌԱԿ մամլո քարտուղարի հաստիք եւ հանձնարարեց ՀՌԱԿ ՀՎ Դիվանին մեկ ամսվա ընթացքում վարչության հաստատմանը ներկայացնել ՀՌԱԿ մամլո քարտուղարի թեկնածությունը:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը քննարկեց նաեւ կուսակցության քաղաքական եւ կազմակերպական գործունեությանն առնչվող կարեւորագույն այլ հարցեր:

Ունեցվածքային ցե՞նզ պատգամավորի թեկնածուի համար

Սկիզբը էջ 1

Կուսակցությունը (կամ կուսակցությունների միավորումը) նախագահի թեկնածու առաջադրելու իրավունքն իրականացնում է իր բարձրագույն մարմնի որոշմամբ, որը ներկայացվում է ԿԸՀ-ին: Յուրաքանչյուր կուսակցություն եւ նախաձեռնող խումբ իրավունք ունի առաջադրելու նախագահի մեկ թեկնածու, իսկ նախագահի յուրաքանչյուր թեկնածու կարող է առաջադրվել մեկ կուսակցության կամ մեկ նախաձեռնող խմբի կողմից: Յուրաքանչյուր թեկնածու իրավունք ունի ունենալ 40 լիազոր ներկայացուցիչ: Թեկնածուն համարվում է առաջադրված, երբ տվյալ առաջադրումը պաշտպանել են առնվազն 25000 ընտրող՝ ստորագրությամբ:

Առաջադրված յուրաքանչյուր թեկնածուի համար առաջադրող կուսակցության կամ նախաձեռնող խմբի կողմից ընտրությունների միասնական ֆոնդի հաշվին մուծվում է 2 մլն դրամի չափով ընտրական գրավ: Նախագահ ընտրվելու կամ վավեր ձայների 5 տոկոսից ավելի ձայներ ստանալու դեպքում գրավը ետ է վերադարձվում:

Երբ թեկնածուն զրկվում է կյանքից, ապա նրա գրանցվելը կամ ընտրվելը չի կարող ինքնին գործը կարճելու կամ կասեցնելու հիմք հանդիսանալ: Գրանցման պահից նրա նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցը՝ կալանքը, փոխարինվում է այնպիսի միջոցով, որը չի խոչընդոտում նրա լիարժեք մասնակցությանը ընտրարշավին:

Նախագահի ընտրություններում դարձյալ ուժի մեջ են մնում չարաբաստիկ քվեարկության իրավունքի վկայականները, որոնց միայն լրացնելը արհեստականորեն կուտակումներ էին ստեղծում տեղամասերում դեռեւս 1995 թ. հուլիսի 5-ին:

Նախագահ ընտրված է համարվում այն թեկնածուն, որը ստացել է թեկնածուների օգտին տրված ձայների կեսից ավելին: Իսկ երբ 2-ից ավելի թեկնածուներ են քվեարկվել եւ նրանցից եւ ոչ մեկը չի ստացել անհրաժեշտ ձայներ, ապա քվեարկությունից հետո 14-րդ օրը անցկացվում է քվեարկության 2-րդ փուլը, որին կարող են մասնակցել առավել ձայներ ստացած 2 թեկնածուներ: Երկրորդ փուլում ընտրված է համարվում առավել ձայներ ստացած թեկնածուն:

Քննարկվում այս եւ նման հարցերի շուրջ էր աշխուժում ԱԺ-ի խորհրդարանական ընդդիմությունը (ԱԺ-ին օրենսդրական նախաձեռնության իրավունքով ներկայացված էր նաեւ պատգամավոր Ծերունյան Հռոսաշյանի այլընտրանքային նախագիծը, որը հիմք ընդունել մերժեց ԱԺ-ն): Ընդդիմությունն առավելապես մտահոգված էր տարբեր մակարդակի ընտրական հանձնաժողովների՝ կազմման սկզբունքից, որն անտեսված է Տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքի նախագծում: Ընդդիմության բոլոր ներկայացուցիչները գտնում էին, որ նման սկզբունքով հանձնաժողովների՝ ձեւավորման դեպքում կրկնվելու է տխրահռչակ հուլիսի 5-ի սցենարը, երբ ըստ Արշակ Սադոյանի, ընտրվեցին մեծ թվով «հովանավորված պատգամավորներ», որոնք նաեւ «բրամիտներ էին»:

Ռուբեն Հակոբյանն առարկեց ԿԸՀ-ի լիազորությունների դեմ, նշելով, որ նրան դատախազական ֆունկցիաներ են վերապահվում եւ ԿԸՀ-ը դառնում է «օրենք մեկնաբանող մարմին»:

Պ. Հայրիկյանը ԱԻՄ-ի անունից նշեց, որ զորամասերում եւ հիվանդանոցներում պետք է արգելել ընտրական տեղամասերի ստեղծումը:

Վերհիշելով Պառավաքարը եւ հուլիսի 5-ը, որն Հայրիկյանը նկատեց, որ «կառավարող կուսակցությունը ասում է ժողովրդին՝ իշխանությունների օգտին ինչ էլ որ անեք, մենք ձեզ կներենք»:

Էդ. Եգորյանը «Հանրապետության» անունից նշեց, որ «մեր պլանների մեջ է մտնում նորմալ ընտրություններ անցկացնելը»:

Սակայն երեկվա նիստում միշտ չէ, որ ընդդիմությունը համակարծիք էր: Այսպես օրինակ, երբ ԱԺՄ-ն առաջարկում էր 5000 դոլարի համարժեք ընտրական գրավի մուծումը յուրաքանչյուր թեկնածուի համար, գտնելով, որ ներկա սոցիալ-տնտեսական եւ քաղաքական իրավիճակում ընդդիմադիր կուսակցությունների համար դա դժվար խնդիր է, ապա պ. Հայրիկյանն, ընդհակառակը, առաջարկեց գրավի գումարը հասցնել 10000 դոլարի: Նման մոտեցումը նա պատճառաբանեց այսպես. երբ նախագահի թեկնածուն գնում է ժողովրդին ծառայելու համար, ապա այդ թեկնածուին աջակցողները պետք է 10-ական դրամ «մուծեն» թեկնածուի ֆոնդ:

Այս եւ նման քննարկումների արդյունքում պետաիրավական հանձնաժողովի առաջարկած նախագիծը 148 «կողմով» ընդունվեց որպես հիմք:

Սակայն, մեր համոզմամբ, ներկայացվող օրինագիծը սողանցքների եւ օրինախախտումների որոշակի հնարավորություններ է ստեղծում: Հանձնաժողովների կազմման, ընտրությունների վերահսկման մեխանիզմների ապահովման արդարացիության սկզբունքները համենայնդեպս չեն զգացվում: Բացի այդ, 5000 դոլարի գրավ պահանջել կուսակցություններից, որոնք բոլորն էլ, բացառությամբ ՀՀՇ-ի, գտնվում են ոչ դյուրին տնտեսական իրավիճակում՝ անտրամաբանական է, մանավանդ որ Հայաստանը շա՜տ հեռու է այն տնտեսական, քաղաքական քաղաքակիրթ իրավիճակից, երբ մեզ կարող ենք «ունեցվածքի ցենզի» շռայլություն թույլ տալ:

Եվ բնորոշ էդ. Եգորյանը հավաստիացրեց իրենց «պլանների» արդարացիության մեջ, այնուամենայնիվ հուլիսի 5-ի դաժան ուրվականը դեռ երկար է շարունակելու հալածել:

Այդ օրագրում, ինչպես շեշտեց հիշյալ բաժնի ներկայացուցիչ Մարիամ Հարությունյանը, ՄԱԿ-ը պատրաստելու որեւէ ցանկություն չունի: Առավել եւս, որ կազմակերպությունն ինքը անդամ չի դառնալու: Հրավիրյալների մի մասը փորձեց մեղմել անհամաձայնության մթնոլորտը, դիտարկելով կառույցի ստեղծումը որպես միջազգային կազմակերպություններ, որ արդյունքն էին ստեղծագործական բազմազանության ու բազմակարծության, նմանապես կարիք ունեին արտաքին օժանդակության: Տրամաբանորեն դոնորների կողմից նրանք կմղվեն իրենց պլան եւ ակնկալիքներ կարող են ունենալ միայն միջնորդավորված ձեւով, իրավաբանական անձ ճանաչված կազմակերպությունների միության, այն է Հայաստանի... որեւէ այլ կազմակերպության նեցուկով կառավարելի մարմին ստեղծելու նպատակներ են հետապնդում: Սակայն նույն օժանդակությունը կարելի էր ցուցաբերել արդեն գործող կազմակերպություններին, որոնք, ըստ որում, հիմնվել էին «ներքեւից»: Մինչդեռ նորաստեղծ ընկերակցությունում կազմակերպությունների եւ անհատների անդամագրության այդպես էլ չհստա...

ԿԱՐԾԻՔ

Հայաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների ընկերակցություն. ո՞ւմ շահերն է հավակնում այն պաշտպանել

Երեկ Ժուռնալիստների միության կլոր դահլիճում կայացավ մամուլի ազգային ակումբի հերթական հավաքը: Նախորդ հրապարակումներից ընթերցողն արդեն տեղյակ է, որ ազգային ակումբի գաղափարն առաջարկել է Միացյալ ազգերի կազմակերպությունը, մասնավորապես հասարակական կապերի եւ տեղեկատվության բաժինը: Նպատակը, ինչպես այլ երկրներում է, զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցչական մարմինների միություն, կազմակերպություն ստեղծելն է:

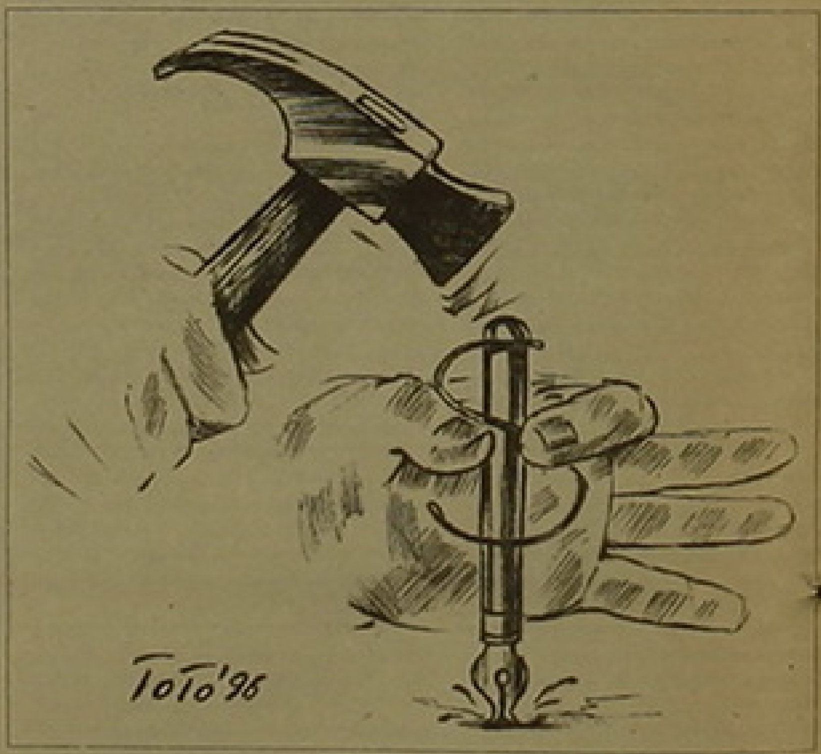

թյունների կողմից այլընտրանք ունենալու աջակցություն ընդդեմ գոյություն ունեցող պետական մենոպոլիայի. «Մի բան, որն անբնական է թե՛ ժողովրդավարության, թե՛ տնտեսական իմաստով»: Մի քանի ամիս տեւող եւ մեծապես տարածայնություններով լեցուն հանդիպումների արդյունքում վերջապես ձեւավորվեց աշխատանքային խումբ: Անհամաձայնությունները հիմնականում արդեն գոյություն ունեցող մամուլի ակումբների եւ ստեղծվողի անվան ու խնդիրների շուրջն էին: Ի վերջո, ձայների մեծամասնությամբ ընտրվեց «Հայաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների ընկերակցություն» անվանումը: Սա հնարավորություն կտա ունենալ անդամակցության առումով մեծապես բաց մի մարմին, այնպիսին, որն իսկապես համահայաստանյան բնդգրկում ունենա: Կարծիք հնչեց, որ օտարերկրյա այդ դոնորները կկենտրոնացնեն իրենց միջոցները, փոխանակ ստեղծելու զանազան համանման կազմակերպություններ, որոնք արդյունքում մրցակցության մեջ մտնելով կխանգեն նպատակների մասնատման: Ինչպես նախորդ, այնպես էլ վերջին հանդիպման ժամանակ ակնհայտ էր անհանգստությունը, որ օտարերկրյա կազմակերպությունների տրամադրած գումարները պարզ շարի չեն փոխանցվում եւ անհրաժեշտ է չկորցնել ընձեռված հնարավորությունը:

Սակայն, ինչպես միշտ, գոյություն ունի դրամի հակառակ երեսը: Հնարավոր է, գլուխ է բարձրացնում կենտրոնացումը, բեւեռացումը, անշուշտ ոչ դրական մեկ շիրոց ծառայի իմաստով, որին, թվում էր, հրաժեշտ էինք տվել խորհրդային հասարակարգի հետ: Զանգվածային լրատվության միջոցների խնդիրների լուծման նպատակով ծնունդ առած ու գործող տարբեր կազմակերպությունների գանգվածային լրատվության միջոցների ընկերակցության շնորհիվ: Սակայն հրավիրյալների, հատկապես նախաձեռնող խմբի ներկայացուցիչների անբավույց երբեմն էլ շահագրգռությունը կապված էր առաջացնում հիմնադիր անդամների լիազորությունների հավասարության շուրջ: Ինչպես գործնական հանդիպում նկատեց «Արմենպրես» համակարգչային կապի կենտրոնի տնօրեն Անդրանիկ Ալեքսանյանը. «Ուզենք շահերի մասը ում ինչքան է պետք չալ, եւ ամեն ինչ տեղը կընկնի»: Չուզենալով տրամաբանություն ստեղծել, թե պարզած ափին թիկունք դարձնելու դատապարտությունը ունեմ, այնուհանդերձ կարծում եմ, որ իզուր չէին մի քանի ամիսների ճգավաստություններ: Մտքովս չի անցնում, որ ՄԱԿ-ը, TACIS-ը կամ միջազգային կեցված խնդիր տարակուսանքների տեղիք է տալիս. հետաքրքիր կլինի՝ այն անդամակցողների շահերի պաշտպանությանը: Համենայն դեպս քվեարկությամբ անվան հաստատումը ձայների ներկա ճեղքավորեց ընկերակցության ծնունդը: Ո՞ր հոգուց կազմված աշխատանքային խմբի (որի համակարգող ընտրվեց Ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը) առաջնային խնդիրը կլինի մշակել կանոնադրության նախագիծ, հարցաթերթիկ, ուղարկել դրանք Հայաստանում գրանցված բոլոր լրատվական միջոցներին եւ հրավիրել լայն ընդգրկում քննարկման: Տեղեկատվությունը բոլորին հասցնելուն՝ խնդրում անշուշտ իրենց նպաստ կբերեն թերթերն ու լրատվական գործակալությունները:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՏԱՄԱՌՈՏ

Գյումուշէկում վերագործարկման աշխատանքները դեռ շարունակվում են

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայէներգանորոգում» գործարանն ավարտել է Գյումուշէկի վերագործարկման աշխատանքների զգալի մասը: Անցյալ տարվա հոկտեմբերից վնասված ագրեգատներից 3-ն արդեն վերանորոգվել են: Դրանցից մեկն այժմ արդեն շահագործվում է, մյուսները փորձարկվում են: Ապրիլի առաջին կեսից հետո կարգաբերվում է նաեւ 4-րդ ագրեգատը: Հաղթահարված ամենամեծ դժվարությունը, ինչպես Արմէներգոյի թղթակցին հայտնեցին ծեռնարկությունում, սարքավորումները (ագրեգատներ, տրանսֆորմատորներ եւ այլն) կուտակված տիղմի տակից հանելն էր ու լորացնելը, առանձին հանգույցների փոխելը նորերով: Այդ գործում կարեւորվեց աշխատողների բարձր վարպետությունն ու մասնագիտական բազմամյա փորձը:

Դիֆտերիան կանխված է 80 տոկոսով

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՓԱՍՏ: Հանրապետությունում շարունակվում են դիֆտերիայի դեմ պատվաստումների կատարման աշխատանքները: Համաձայն Երեւանի գլխավոր մանկաբույժի, մայրաքաղաքում պատվաստման աշխատանքները կատարվել են 80 տոկոսով՝ իրենց նախատեսված կատարողական պլանի համեմատ: Ըստ գլխավոր մանկաբույժի, պատվաստման աշխատանքները հնարավոր կլինի ավարտել արդեն առաջիկա ամսվա սկզբին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 2 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴՊԼԱՆԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ռամաձեւերը ՊԱՐՍԵՂ ԳԱԼՍՏԵԱՆ
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յօդուածը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Արթուր Թովմասյանը կողմնակից է կառուցողական ընդդիմության

Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային ժողովի նորընտիր նախագահն ընդունեց հայաստանցի լրագրողներին

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի կազմակերպած Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես Ազգային տուրի մարաթոնի շրջանակներում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն ժամանած հայաստանցի մի խումբ լրագրողներ հանդիպեցին ԼՂՀ ԱԺ նորընտիր նախագահ Արթուր Թովմասյանի հետ: Հանդիպման նպատակն էր ծանոթանալ նորընտիր նախագահի առաջիկա ծրագրերին: Արթուր Թովմասյանը լրագրողներին մի անգամ եւս պատմեց իր անցած աշխատանքային եւ գիտական գործունեության մասին, տեղեկացնելով, որ ծնվել է 1962 թ-ին Ստեփանակերտում, ավարտել է ԼՂՀ մանկավարժական ինստիտուտը, սովորել Հայաստանի Ազգային ակադեմիայի մեխանիկայի ինստիտուտի ասպիրանտուրայում, ստացել է ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: 10 գիտական հոդվածների հեղինակ է, արժանացել է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի գրանտին: 1993-ից աշխատել է Արցախի պետական համալսարանում, եղել է մեխանիկայի ամբիոնի դասախոս, ծրագրավորության ամբիոնի դեկան, իսկ խորհրդարանական ընտրություններում Մարտունու շրջանի թիվ 24 ընտրատարածքից ընտրվել է ԼՂՀ ԳԽ պատգամավոր: Մինչեւ ԱԺ նախագահ ընտրվելը, եղել է տնտեսության, ֆինանսների, բյուջեի հանձնաժողովի նախագահ: Այժմ էլ շարունակում է զբաղվել գիտական գործունեությամբ, աշխատում է դոկտորական դիսերտացիայի վրա: Ամուսնացած է, ունի երկու որդի: Արթուր Թովմասյանը նշեց, որ իր նոր աշխատանքի առաջին քայլերից մեկը եղավ ԳԽ-ն Ազգային ժողովի վերանվանելը: ԼՂՀ ԱԺ նախագահը մյուս կարեւոր գործը համարեց Սահմանադրության նախագծի նախապատրաստումն ու ընդունումը: Նշեց, որ այժմ Լեռնային Ղարաբաղի խորհրդարանում խմբակցություններ կամ պատգամավորական խմբեր չկան, բայց ԱԺ նախագահը կողմնակից է, որ Ազգային ժողովն ունենա կառուցողական ընդդիմություն: Հայտնի է, որ ԼՂՀ խորհրդարանում գործում է 6 հանձնաժողով, իսկ պատգամավորների ընդհանուր թիվը 33 է: Առաջիկայում, ծրագրում են ընդունել ԼՂՀ ԱԺ կանոնադրությունը, անցնել նոր նիստերի, ինչպես Հայաստանի ԱԺ-ում, պարբերաբար անցկացնել վարչապետի, կառավարության անդամների եւ պատգամավորների հարցուպատասխան:

Արթուր Թովմասյանը նշեց նաեւ, որ ինքը իրավա-ժողովրդավարական եւ Լեռնային Ղարաբաղում իսկական հայկական պետության կառուցման կողմնակից է: Անդրադառնալով ԱԺ նախագահի ընտրություններին, Արթուր Թովմասյանն ասաց, որ ինքը լավ հարաբերությունների մեջ է ԳԽ նախկին նախագահ Կարեն Բաբուրյանի հետ: Վերջում ԱԺ նախագահը խոսեց նաեւ մամուլի հետ հարաբերությունների մասին, խոստանալով, որ առաջին հարցազրույցը կտա մեկ ամիս անց:

Ա. Հ.

Նախարարության հայցը ընդդեմ «Լրագրի» եւ ոչ հակառակը

«Ազգ» օրաթերթի 1996 թ. մարտի 22-ի թիվ 54 (1060) համարում հրապարակվել է «Լրագիրն» ընդդեմ արդարադատության նախարարության դատը... կորել է» տեղեկությունը, որի կապակցությամբ անհրաժեշտ ենք համարում նշել, որ «Փաստ» լրատվական գործակալության կողմից «Ազգ» օրաթերթին տրամադրված լրատվությունում փաստերը, մեղմ ասած, խեղաթյուրված են:

ՀՀ Գերագույն դատարանի քաղաքացիական գործերի դատական կոլեգիան 1996 թ. մարտի 21-ին երկրորդ դահլիճում վճռաբեկության կարգով քննել է 20 քաղաքացիական գործերի կապակցությամբ դատարանների վճիռների ու որոշումների դեմ բերված գանգատներն ու բողոքները:

Վճռաբեկ գանգատները անմիջականորեն վճիռը կայացրած դատարանին տված անձինք ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 288 հոդվածի համաձայն գործը լսելու օրվա մասին տեղեկացվել են վճիռ կայացրած դատարանի կողմից, իսկ ՀՀ Գերագույն դատարանում վճռաբեկության կարգով քննության նշանակված գործերի ցուցակը կախված է եղել գլխավոր մուտքի սրահում 1996 թ. մարտի 15-ին:

Անհրաժեշտ ենք համարում նշել, որ դատական ատյաններում քննվել է քաղաքացիական գործ՝ ըստ ՀՀ արդարադատության նախարարության հայցի ընդդեմ «Լրագիր» օրաթերթի, այլ ոչ՝ հակառակը, ինչպես ներկայացված է «Փաստ» լրատվական գործակալության տեղեկատվությունում:

Դատական կոլեգիան ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից լիազորված անձի եւ նրա շահերի ներկայացուցիչի, ինչպես նաեւ ՀՀ դատախազության համապատասխան դատախազի մասնակցությամբ վճռաբեկության կարգով քննել է հիշյալ գործը եւ կայացրել համապատասխան որոշում՝ առաջնորդվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 298 հոդվածով, որի համաձայն գործի մասնակիցների կամ ներկայացուցիչների չներկայանալը, եթե նրանք պատշաճ ձեւով տեղեկացված են եղել գործի վճռաբեկ քննության ժամանակ եւ տեղի մասին, արգելք չի հանդիսանում գործի քննությանը:

Անհրաժեշտ ենք համարում նշել նաեւ, որ 1996 թ. մարտի 21-ին ՀՀ Գերագույն դատարանի քաղաքացիական գործերի դատական կոլեգիայի նիստը 2-րդ դահլիճում սկսվել է (սահմանված կարգի համաձայն) ժամը 10-ին, նշված գործը քննվել՝ է 12.15-12.30 սահմաններում, իսկ դատական կոլեգիայի նիստն ավարտվել է 15.30-ի սահմաններում:

Խնդրում ենք հրապարակել սույն հայտարարությունը՝ ի գիտություն «ՓԱՍՏ» լրատվական գործակալության, հետագայում նման հրապարակումներից զերծ մնալու նպատակով:

ՀՀ Գերագույն դատարանի
քաղաքացիական գործերի
դատական կոլեգիայի
անդամներ
Լ. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ,
Ս. ԳՅՈՒՐՋՅԱՆ,
Ե. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

Նոր բանկ Գյումրիում

Գյումրիում հիմնադրվեց առաջին ինքնուրույն դրամատունը: «Շիրակ ինվեստբանկը» ի տարբերություն այստեղ գործող տարբեր բանկային մասնաճյուղերի, սեփականատեր բանկ է՝ ինքնուրույն իրավաբանական անձի կարգավիճակով, եւ կոչված է առավել լավ նպաստելու մարզի տնտեսության առողջացմանը, նրա տնտեսական եւ ֆինանսական շուկայի կայունացմանը եւ զարգացմանը, բնակչությանը մատուցվող բարձրորակ բանկային ծառայությունների ցանցի ընդլայնմանը: Բանկը կվարի նաեւ ներդրումային քաղաքականություն եւ կծգտի կոորդինացնող կառույց լինել դրսից եկող ինվեստիցիաների համար: Նոր դրամատունը, որի հիմնադիրներն են Հայագրոբանկը, Կրեդիտ-Երեւան բանկը, Շիրակի մարզի մի շարք իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձինք, կգործի որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն:

Հարկ եղած փաստաթղթերը ներկայացված են Հայաստանի ԿԲ՝ արտոնագիր ստանալու համար:

Գ. Մ.

ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թեւման Տեր-Պետրոսյան. «Մեր հիմնական նպատակը նոր աշխատատեղերի ստեղծումն է»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, մարտի 23-ին կայացավ Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության հիմնադիր համագումարը, որի ավարտից հետո հարցազրույցի հրավիրեցինք Միության խորհրդի անդամ, «Հրազդանմաշ» ՓԲԸ նախագահ, ԱԺ պատգամավոր («Բարեփոխումներ») Թեւման Տեր-Պետրոսյանին:

– Ինչպիսի՞ տնտեսական եւ քաղաքական շահեր են միավորել ձեզ:

– Միավորվելով մեկ կազմակերպության մեջ, ստեղծելով ակումբներ, հանդիպումները արդյունաբերողների եւ գործարարների միջեւ ավելի հաճախակի եւ արդյունավետ կդառնան: Առաջիկայում, ստեղծելով մեր մամուլի միջոցը, հնարավորություն կստեղծվի ավելի լայն տեղեկատվություն փոխանակել, ինչն էլ տնտեսական պայմանագրերի կնքման հնարավորություն կտա: Դրանով էլ կարող են համատեղ արտադրություններ, ձեռնարկություններ կազմավորել, քանի որ հաճախ փոքր կազմակերպությունները նման հնարավորությունից զրկված են լինում, իսկ երբ մեծ եւ փոքր կազմակերպությունները միավորվում են մեկ միության մեջ, այդ հնարավորությունները բոլորի համար են ապահովվում: Մեծ ձեռնարկությունների միջոցով փոքրերը ավելի հեշտ կսկսեն արտաքին շուկաներում ճանապարհ գտնել: Դա հնարավորություն կտա միավորել ֆինանսական միջոցները եւ փոքր ծրագրերից անցնել ավելի խոշոր ծրագրերի իրականացմանը: Սա մեզ միավորող տնտեսական շահն է: Իսկ քաղաքական շահն այն է, որ լինելով հասարակական կազմակերպություն, մեր միությունը կարող է անկախ փորձագետների դեր կատարել, ելնելով սեփական փորձից եւ երկրի առջեւ դրված տնտեսական խնդիրների լուծումից, մենք կարող ենք տնտեսական ծրագրերի մշակման առաջարկներ ներկայացնել, խորհուրդներ տալ, առաջարկները ներկայացնել ԱԺ-ում եւ համապատասխան հանձնաժողովի հետ կատարելագործել տնտեսական ոլորտին առնչվող օրենքները:

– Ինչպե՞ս եք պատկերացնում ձեր փոխհարաբերությունները կառավարության հետ:

– Կարծում ենք, մեր փոխհարաբերություններում պրոբլեմներ չեն լինի: Մենք չենք ուզում ընդդիմանալ կառավարությանը, ընդհակառակը, ուզում ենք լինել նրա կողքին, դա միության ստեղծման սկզբունքն է:

Կարծում ենք, որ կառավարությունն էլ իր հերթին դա կգնահատի: Մենք նախարարներին կհրավիրենք մեր ակումբների հավաքներին՝ լսելու կառավարության մտադրությունները եւ կարգավորելու ծագած խնդիրները:

– Ձեր միությունը դառնում է իշխանությունների սոցիալական հենարա՞նք, թե՞ պետության տնտեսական գործընկերը:

– Թե՛ մեկը, թե՛ մյուսը, քանի որ մեր հիմնական նպատակն է նոր աշխատատեղերի ստեղծումը, որն էլ կլուծի սոցիալական խնդիրները: Իսկ գործընկեր ենք դառնում այն դահին, երբ աշխատատեղեր ստեղծելով՝ օգնում ենք պետական շինարարությանը, սոցիալական հարցեր է լուծում, ինչո՞ւ չէ՝ նաեւ շահույթ է հետապնդում:

– Նախագահի ակնարկած սեփականատիրական հոգեբանությունը կարո՞ղ է արդյոք նպաստել շուկայական տնտեսության կայացմանը:

– Դա, իհարկե, խանգարում է, բայց մամուլը սեփականության գաղափարը մեր ազգի մեջ եղել է դարեր շարունակ, անգամ վերջին 70 տարվա ընթացքում չի մեռել: Եւ պատահական չէ, որ հայերն աշխարհում ճանաչված են եղել իրենց ձեռներեցությամբ: Իսկ ներկա քաղաքական իրավիճակը թույլ է տալիս, որ այդ ազգային բնավորությունն ազատ դրսեւորվի: Իմ կարծիքով, մասնավոր սեփականության գաղափարը ամբողջությամբ կհաղթանակի:

– Ո՞րն եք համարում այսօր իրականացվող տնտեսական քաղաքականության հիմնական ձեռքբերումն ու բացթողումը:

– Հիմնական ձեռքբերումն այն է, որ տնտեսական բարեփոխումները կատարվում են, եւ այսօր կարող ենք արձանագրել, որ մասնավոր բաժինը մեր տնտեսության մեջ 50 տոկոսից ավելի է, երբ ընկած ունենանք զյուղատնտեսությունը, տրանսպորտը, շինարարությունը, սպասարկման ոլորտը: Թեպետ դանդաղ, բայց սկսել են բացի առնել արդյունաբերության, կապի, էներգետիկայի բնագավառները: 94 թ. կեսերից սկսել է կայունանալ Հայաստանի արդյունաբերությունը, աճի տեմպեր կան:

Բայց բանկային համակարգը այսօր թույլ չի տալիս ինվեստիցիոն քաղաքականություն իրականացնել, բյուջեում էլ դրա համար անհրաժեշտ միջոցներ չկան: Եւ մեր արդյունաբերությունը չի կարողանում տեխնիկապես վերազինվել, ինչի հնարավորություն կտա արտաքին շուկաներ մուտք գործել: Բայց ինձ թվում է, որ այդ բացն էլ առաջիկա մի քանի տարիների ընթացքում կլրացվի՝ արդեն արտասահմանյան խոշոր կազմակերպություններ եւ բանկեր են լինում Հայաստանում: Օրինակ, «Հրազդանմաշում» եղել են խոշոր բիզնեսմեններ ավելի քան 10 երկրներից՝ Գերմանիայից, Կորեայից, ԱՄՆ-ից, Ռումինիայից, Իրանից: Նրանք մեծ հետաքրքրություն են ցուցաբերել մեր ձեռնարկության հանդեպ:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

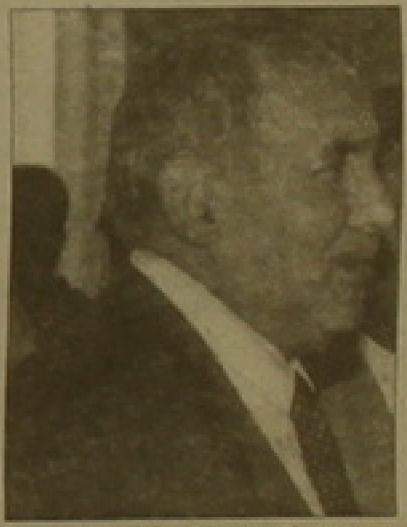

Նիսի հայկական գաղթօջախը

Նիսի (Նիցցա) հայկական գաղթօջախը եւ դրա պատմությունը այնքան էլ հայտնի չեն: Ֆրանսիայի հայ համայնքը սովորաբար ներկայացվում է Փարիզի, Մարսելի, Լիոնի եւ դրանց շրջակա փոքր բնակավայրերի հայությամբ: Նիսի գաղթօջախը դժվար է շաղկապել Պրովանսի հետ, քանի որ հինում Պիեմոնտի կոմսության մեջ մտած այդ քաղաքը Ֆրանսիային է միացվել միայն 1860 թ. Նապոլեոն 3-րդի օրոք: Մեր դարասկզբին, Մեծ եղեռնից առաջ, մի քանի հարուստ հայ ընտանիքներ դարձան Սիմիեզ շքեղ թաղամասի առանձնատների սեփականատերեր: Նրանցից Սիմոն Կայսերյանն աշխատում էր Միջին Արեւելքի ապահովագրական ընկերություններից մեկում: Վահան Խորասանջյանը Մարսելի Պրադո փողոցում գտնվող հայկական եկեղեցու նվիրատուներից մեկն է, իսկ ապահանցի որդին Նահապետյանը Նիսում ծավալուն շինարարության նախաձեռնողն է: Վերջինս 1921-22 թթ. Մարսելից հրավիրեց բազմաթիվ հայ տարագիրների: Նրանք էին, որ կերտեցին Նիսի Մաղեն թաղամասը, որն այն ժամանակ գոյություն չուներ:

1926 թ. նախատատերերին միավորելու նպատակով հիմնվեց Հայկական մարզական միությունը: 1928 թ. Մարսելի հայ եռանդուն Գրիգորիս Բալյանը բրյուսելցի մեծահարուստ բարեգործ Տիգրան Չամկերցյանի նվիրատվությամբ կառուցել տվեց ներկայիս Սուրբ Մարիամ հայկական եկեղեցին: 1951 թ. հիմնված Նիսի եւ շրջակայքի մշակութային միությունը մեծահարուստ Գալուստ Գյուլբենկյանին (որի կինը թաղվել էր Նիսում) խնդրեց ֆինանսավորել հոգետունականների տան կառուցումը:

Երկու տասնամյակ առաջ Նիսն ընդունեց հայ տարագիրների երկրորդ ալիքը՝ գլխավորապես Թուրքիայից, Իրանից եւ Լիբանանից: Այս նոր ներգաղթը զգալիորեն աշխուժացրեց համայնքի կյանքը: 1994 թ. հիմնվեց Լազուր ափի հայ համայնքային խորհուրդը: Այդ կառույցը թույլ է տալիս կանոնավոր կերպով հավաքել հայկական տարբեր միությունների նախագահներին եւ որոշել ընդհանուր ձեռնարկումները (ցույցեր, տոնակատարություններ եւ այլն): Այն միավորում է Մշակութային միությունը, Պարսամյան դպրոցի կառավարման միությունը, Հայ մարզական միությունը, 1972 թ. ստեղծված Հայ մշակութային օջախը, Նիսի Հայ տիկնանց միությունը, Նախկին մարտիկների միությունը, ՀԲԸՄ տեղական կոմիտեն եւ այլ կազմակերպություններ:

Հայ մարզական միությունը բաղկացած է 3 տարիքային խմբերի համար նախատեսված ֆուտբոլի ու բասկետբոլի բաժանմունքներից:

1988 թ. եկեղեցու կողքին գլխավորապես լիոնցի բարեգործ Թորոս Պարսամյանի նվիրատվությամբ կառուցվեց Պարսամյան մշակութային եւ դպրոցական համալիրը: Քաղաքի արվարձանից հեռու գտնվող համալիրն իր կազմում ունի 58 աշակերտի համար նախատեսված տարրական դպրոց: 1995 թվականից դպրոցը կապ է հաստատել պետության հետ եւ ներկայումս ունի 5 ուսուցիչ (2-ը ֆրանսերենի, 1-ը հայերենի եւ 2-ն էլ՝ նախակրթարանի համար): Ֆինանսական առումով դպրոցը գործում է գլխավորապես մասնավոր անձանց նվիրատվությունների եւ աշակերտների ծնողների մուծումների շնորհիվ:

Լազուր ափի հայ համայնքը կազմված է հիմնականում Նիսի եւ Կաննի հայությունից եւ հասնում է շուրջ 5000-ի: Սակայն, ինչպես նշում է Մշակութային միության հիմնադիր անդամ եւ հոգետունականների տան ճարտարապետ որն Հայոց..., ընդամենը 300-400 հայեր են եռանդագին մասնակցում համայնքի կյանքին:

«ՖՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆԻ»

digitised by A.R.A.R.@

ՄԵԿՆԱԲԱՆԸ

Երկու գիրք, կամ մեր ազգային պետականության պարադոքսը

Մենք սիրում ենք ընդգծել մեր անկրկնելիությունը։ Եվ երբեմն այնքան ապացույցներ ենք տալիս այդ անկրկնելիության, որ ամենավերջին բերանաբացն էլ ծնկի կգա։ Աշխարհում չեմ գտնի մի պետություն, որի վարչապետն ասի, որ երբ իր ժողովրդին կոտորել են, ուրեմն մի պատճառ եղել է։ Բայց ահա մեր վարչապետը ասում է, այն էլ ոչ թե մասնավոր խոսակցության ժամանակ, այլ հրապարակավ, ի լուր աշխարհի։ Վարչապետն ասում է, ինչ է, մի ուրիշ պետական պաշտոնյա էլ նրան պարզաբանում է. «Մեր ողբերգությունն էր, բայց մեր ողբերգությունը ուրիշ աչքում, որ պետություն ունեինք, հանգամանք էր... մեզ բնութագրում էին «խռովարար ու անհնազանդ ազգ»։ ... Եվ երբ անդրադառնանք այդքան չարչրկված պատմությանը, այո, մենք մեղավոր էինք օսմանյան կայսրության պետության առաջ, որովհետեւ նա պատերազմում էր, իսկ մենք իր սահմաններում ապստամբություն էինք բարձրացնում, կամավորական բանակներ էինք կազմավորում իր թշնամու բանակում կռվելու։ Մենք դա անվանում էինք ազգային-ազատագրական պայքար, եւ երբ ոչինչ էլ չանեինք, դարձյալ այդ պետությունը կարող էր տեղահանություն կազմակերպել», եւ իբրեւ լրացուցիչ ապացույց հիշում է Ստալինի կազմակերպած տեղահանությունները («Հայաստանի Հանրապետություն», 12 մարտ, 1996)։ Հեղինակի անուն-ազգանունը էական չէ այս դեպքում. էականը այն սարսափազդու հայտարարությունն է, որ կրում է Ա. Արամյանի ազգանվանը ՀՀ ՏՆ ԼՎԿ, որ եւս, ոչ առանց դժվարության, վերծանում եմ իբրեւ կերպ Հայաստանի Հանրապետության Տեղեկատվության նախարարության լրատվական եւ վերլուծական կենտրոն։ Այսպես են ասում հայոց վարչապետն ու նրա աստիճանավորը։ Հիմա պատկերացրեք, որ Մենախեմ Բեգինը, Իցխակ Ռաբինը, Շիմոն Պերեսը կամ Իսրայելի ցանկացած վարչապետ ու նրա պաշտոնյան այսպիսի բան ասեին հրեաների ցեղասպանության մասին։ Եվ երբ ցանկանային բացատրել ֆաշիստների արածը, հազար ու մի բան կգտնեին, մանավանդ որ ֆաշիստները հրեաներին կոտորում էին գերմանական հողի վրա, ի տարբերություն հայերի, որոնք թուրքերի կողմից կոտորվում էին իրենց պապենական հողերի վրա։

Պատահեց այնպես, որ ես մեծ ուշացումով, վարչապետի ճառերի ասուլիսի նախօրեին, կարդացի երկու գիրք հայոց ցեղասպանության մասին՝ թուրք պատմաբան Թաներ Ակչամի «Թուրքական ազգային «եսը» եւ հայկական հարցը» ուսումնասիրությունը* եւ ֆրանսիացի լրագրողներ Առնո Համելենի եւ Ժան-Միշել Բրոնի «Վերականգնված հիշողություն» գիրքը։ Երկուսն էլ հրատարակվել են 1995-ին, Ցեղասպանության 80-ամյակի առթիվ, եւ երկուսն էլ, դժբախտաբար, քիչ են ծանոթ հայ հասարակությանը։ Ակչամի գիրքը հրատարակվել է ռուսերեն փոքր տպաքանակով, եւ Երեւանում դրանից միայն հատ ու կենտ օրինակներ կան. ճիշտ է, Ակչամը մասնակցեց Ցեղասպանությանը նվիրված գիտաժողովին, հարցազրույցներ տվեց լրագրողների հետ, նրա գրքից մի հատված տպագրվեց երեւանյան մամուլում, բայց այդ գիրքը արժեր այն բանին, որ թարգմանվեր հայերեն եւ հասներ մեր ողջ ժողովրդին։ Ի վերջո, թուրք մտավորականի այսպիսի խոստովանությունը ցեղասպանության մասին առաջարկ է գալիս առաջին անգամ։

Ինչ վերաբերում է ֆրանսիացի լրագրողների գրքին, այն գրվել է 80-ականների սկզբին, եւ այսօր այն կարդալու հնարավորության համար մենք պետք է շնորհակալություն հայտնենք գրող Գրիգոր Ջանիկյանին, որ թարգմանել է գիրքը, եւ «Ոսկան Երեւանցի» հրատարակչությանը, որը շատ արագ տպագրել է գիրքը։

Երկու գիրք, որ գրել են օտարները, գրել են միայն իրենց գիտական, մարդկային, բարոյական պարտքը կատարելու համար, եւ ես ուզում եմ ամենախոնարհ ձեւով դրանք ներկայացնել ընթերցողին ոչ միայն վարչապետի նույնքի հետ համեմատելու, այլեւ, անկախ այդ համեմատությունից, դրանք իմաստավորելու եւ գնահատելու համար. մենք էլ մեր բարոյական պարտքը պետք է կատարենք։

Եվ այսպես, թուրք պատմաբանը անվերապահորեն ընդունում է հայոց ցեղասպանությունը։ Լսենք, թե ինչ է ասում. «Մեր կողմից կատարված, իր չափերով աննախադեպ հանցագործությունը մենք փորձում ենք թաքցնել կամ ժխտել այսպիսի փաստարկով. «Չէ՞ որ զոհերն էլ անմեղ գառներ չէին»։ Այդ առթիվ դարձել է մեր ազգային բնավորության գիծը»։ Այսպես է գրում թուրք պատմաբանը՝ իսկ հայոց վարչապետն իր հայտարարությամբ հայտնվում է այն թուրքերի կողքին, որոնք արդարացնում էին հայոց ցեղասպանությունը։

Ահա եւս մի շատ սկզբունքային արժեք ունեցող հատված այդ գրքից. «Ի տարբերություն մյուս քրիստոնեական ժողովուրդների, հայկական ջարդերը կրում էին կենտրոնացված, կենտրոնական իշխանությունների կողմից կազմակերպված բնույթ»։ Ավելի հստակ ասել հնարավոր չէր։ Մնացած ամեն ինչ մի կողմ եմ թողնում, եւ շատ հետաքրքրական դատողություններ թուրքերի պատմության եւ ազգային բնավորության (ազգային «եսի») մասին, Քեմալ Աթաթուրքին եւ նրա ռեժիմին տված գնահատականները, առանձին փաստեր (օրինակ, Քյազիմ Կարաբեքիրի պատրաստակամությունը նույնիսկ բոլշեւիկ դառնալու, եթե դա Թուրքիան պետք է փրկեր)։ Անշուշտ այս գրքի մեջ մենք շատ բան ընդունել չենք կարող, բայց թուրք գիտնականից չենք կարող պահանջել, որ նա մտածի հայի պես։ Կարեւորն այն է, որ դա մտածող, ազնիվ մարդու եւ գիտնականի աշխատություն է։

Ֆրանսիացի լրագրողների գիրքը, ինչպես եւ պետք էր սպասել, գիտական հետազոտություն չէ։ Նրանք հենվում են արդեն հիմնականում հայտնի, հրատարակված աղբյուրների վրա (Լեփսիուս, Մորգենթաու եւ ուրիշներ)։ Բայց նրանք ոչ ոքի եզրակացությունները չեն կրկնում, նրանք անցել են պատմությունը քննելու իրենց սեփական ճանապարհը, նրանք միանգամայն անկողմնակալ հայացքով են նայել փաստերին եւ եկել են այն նույն եզրակացությանը, ինչ մենք գտնում ենք Ակչամի գրքում։ Ընդ որում, իրենց ուսումնասիրության պատմությունը նրանք շարադրում են այնպես, որ գիրքը կարդացվում է լարված հետաքրքրությամբ։ Այս մարդիկ իրենց համար բացահայտել են ճշմարտությունը եւ այդ մասին պատմում են ուրիշներին, եւ ավելորդ է ասել, երբեմն այսպիսի գրքերն ավելի պակաս արժեք չեն ունենում, քան հիմնավոր պատմագիտական ուսումնասիրությունները։ Հեղինակները ձգտում են անկողմնակալ լինել. նրանք ձայն են տալիս ոչ միայն հայերին եւ նրանց կողմնակիցներին, այլեւ թուրքերին ու թուրքամետներին (օրինակ, ֆրանսիական գրող Պիեռ Լոթիին)։ Առհասարակ գրքի շատ գլուխներ կառուցված են դասական վեճի սկզբունքով՝ լսել երկու կողմերին եւ հետո տալ վճիռը։ Առնո Համելենի եւ Ժան-Միշել Բրոնի վճիռը անմնացորդ հայերի օգտին է։ Ընդ որում, նրանք ոչ միայն ապացուցում են կազմակերպված ցեղասպանության իրողությունը, այլեւ առանց թշնամանքի են նայում այն հայերին, որոնք մասնակցեցին թուրքական պաշտոնատար անձանց դեմ հայկական տարբեր կազմակերպությունների սանձազերծած ահաբեկչությանը։ Չեն արդարացնում ահաբեկչությունն ինքնին, բայց շատ համոզիչ բացատրում են, թե ինչպես կարող էին Ցեղասպանությունից տասնամյակներ հետո հայ երիտասարդները դիմել ահաբեկչության։ Դա արձագանք էր համաշխարհային հասարակայնության անտարբերությանը իրենց արդար դատի հանդեպ։

Այս բոլորից հետո, կարծում եմ, վարչապետը եւ իր պաշտոնյան ինձ կներեն, երբ ես արձանագրեմ ակնհայտ ճշմարտությունը՝ այս օտար մարդիկ շատ ավելի խորն են հասկանում մեր ազգային ողբերգությունը, քան Հայաստանի կառավարության ղեկավարը։

Առհասարակ, կարելի էր տ. Բագրատյանին խորհուրդ տալ չխճճվել այնպիսի խնդիրների մեջ, որոնց ինքը տեղյակ չէ, եւ սրանով հարցը փակել։ Բայց ասածը եւ նախագահի կամքով տ. Բագրատյանը Հայաստանի Հանրապետության վարչապետն է, եւ մենք ուզենք, թե չուզենք, նրա հրապարակային ելույթներին պետք է լուրջ վերաբերվենք։ Եվ ոչ միայն մենք։ Չեմ էլ ուզում պատկերացնել թուրքական մամուլի եւ քաղաքական շրջանների արձագանքն ու շնորհակալությունը տ. Բագրատյանին եւ «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթին՝ նվերի առթիվ։

Վերջ ի վերջո, մենք ի՞նչ նորություններ ենք հետապնդում հայոց ցեղասպանության շուրջ սկսված այս վերին աստիճանի անվայել խաղով։ Ինչո՞ւ ենք անկախություն ստանալու պահից անվերջ ռեվերանսներ ու կնիկսներ անում թուրքերին։ Այն ամենը, ինչ արվում է Հայաստանի Հանրապետության այսօրվա ղեկավարության կողմից, ավելի նման է ներողություն հայցելուն, ներողություն այն բանի համար, որ մենք դեռ խոսում ենք Հայոց դատի մասին, հայոց պահանջատիրության, հայկական եղեռնի մասին, որ դեռ նշում ենք Ցեղասպանության տարեդարձը եւ այլն, եւ այլն։ Հիշեցնեմ այս ստորացուցիչ շղթայի միայն մի քանի օղակները՝ պառլամենտի նախագահը Ստամբուլում հրճվանքով տեղյակ է պահում թուրք հասարակայնությանը, որ ահա իրենք թույլ չտվեցին Ցեղասպանությունը որեւէ կերպ հիշատակել Սահմանադրության մեջ, հիմա էլ վարչապետն այս չարաբաստիկ ասուլիսով։ Այսինքն, որոշակի քաղաքական գիծ է անցկացվում (անհատական երանգները էական չեն)։

Ի՞նչ տվեց սա հայ ժողովրդին եւ հայոց պետությանը այս գիծը։ Հարաբերությունների բարելավում Թուրքիայի հե՞տ, բայց երբ զոհն է ներողություն խնդրում հանցագործից (հիշեցնեմ Ակչամի բնութագիրը), դրանով միայն հանցագործի ախորժակն է գրգռվում։ Մենք, անկասկած, պետք է ձգտենք բնականոն հարաբերությունների Թուրքիայի հետ։ Բայց ինչո՞ւ մեր այդ ձգտման մեջ մենք գերադասեցինք այս ստորացուցիչ դերը։ Չէ՞ որ մենք կարող էինք եւ պետք է պահանջող լինեինք։ Չէ՞ որ տասնամյակների պայքարը մեզ հզոր զենք էր տվել հետզհետե փոխվող համաշխարհային հասարակական կարծիքը։ Ուշադիր թերթենք Համելենի եւ Բրոնի գիրքը եւ մտածենք Աբրահամ Լինկոլնի խոսքերի մասին, որ բերում են լրագրողները. «...Հասարակական կարծիքի օգնությամբ կարելի է հասնել ամեն ինչի, առանց նրա՝ ոչնչի»։ Եթե ֆրանսիացիների գիրքը չի համոզում, նորից կարդացեք Ակչամի գիրքը։ Թուրքիայում անգամ հասարակական կարծիքի շատ լուրջ խմորումներ են տեղի ունենում։

Եվ վերջապես մի փաստ, որի նշանակությունը հասկանալով կառավարական շրջանակները խնամքով շրջանցեցին։ Ռուսաստանի Պետական դուման անցյալ տարի ընդունեց հայերի ցեղասպանությունը դատապարտող փաստաթուղթ։ Այդպիսի պետական փաստաթղթեր էլի էին ծնվելու, եթե մենք աշխատեինք։ Բայց մենք ակնհայտորեն չենք ցանկանում, որ Ցեղասպանությունը դատապարտվի պետական մակարդակով, որովհետեւ ինքներս այդ խնդիրը դուրս ենք դրել պետական քաղաքականության շրջանակներից։

Ահա այստեղ է մեր պետականության պարադոքսը, որ ուրիշներին պետք է ծիծաղել տա, իսկ մեզ՝ լաց լինել։ Քանի դեռ Խորհրդային Միության կազմում էինք, գոռում-գոչում էինք, որ Ցեղասպանությունը չեն ճանաչում, նամակներ էինք գրում ԽՍՀՄ ղեկավարությանը եւ ասում՝ երբ մենք պետություն ունենայինք... Ահա եւ ունեցանք եւ... հրաժարվեցինք մեր ազգային գլխավոր խնդիրներից մեկից, հրաժարվեցինք առանց որեւէ լուրջ հիմքի, ելնելով ինչ-ինչ գաղափարական կանխադրույթներից, որոնք ընդհանուր բան չունեն մեր ժողովրդի շահերի հետ, բայց ակնհայտորեն շատ մոտ են մեր նոր կառավարողների սրտին։ Հրաժարվեցինք, եթե դատելու լինենք ՀՀ ՏՆ ԼՎԿ աշխատակցի հոդվածից, հանուն... ազգային պետության։ Այսինքն, մենք մեղավոր էինք, որովհետեւ ազգային պետություն չունեինք, թուրքերին էլ մեղադրել չենք կարող, որովհետեւ ազգային պետություն ունեին ու մեզ կոտորում էին հանուն այդ պետության։ Հոդվածի հեղինակը այնքան է հարգում ազգային պետության (բոլոր, այդ թվում եւ թուրքերի, ոչ միայն մեր) իրավունքները, որ կոտորածի մասին չի էլ խոսում, թուրքերը պարզապես ստիպված էին մեզ տեղահանել... Եվ քանի որ հիմա մենք մեր սեփական պետությունն ունենք, պետք է վերանայենք արժեքները եւ ընդունենք, որ հայոց ցեղասպանությունը բնական ու բնականոն մի երեւույթ էր...

Ցավալիորեն անլուրջ ու մակերեսային է այս ամենը, եւ իր էությամբ հակազգային ու հակապետական։ Մենք, որ ամենից շատ ենք տառապել բռնությունից ու վայրենությունից, բացատրություն եւ արդարացում ենք փնտրում, այն էլ ազգային պետականության անունով, նոր ժամանակների կանիբալիզմին։

Իսկապես, օ ժամանակներ, օ բարքեր...

ԱՇՈՏ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ

* *Танер Акчам. "Турецкое национальное "Я" и армянский вопрос", Москва, 1995*

«Վերականգնված հիշողություն» Երեւան, 1995թ. «Ոսկան Երեւանցի» հրատ.

ԿԱՊԵՐ

«Համերաշխություն Հայաստանի հետ»

Բարեկամության նոր կամուրջ՝ Պադեբորն-Երեւան

«Համերաշխություն Հայաստանի հետ», այս անունը չեք գտնի 1988-ից ի վեր ծանոթ բարեգործական կազմակերպությունների թվում։ Այն ստեղծվել է ընդամենը կես տարի առաջ։ Այս տարվա հունվար-փետրվար ամիսներին հաջողությամբ իրականացրել իր առաջին մարդասիրական ձեռնարկումը։

Միությունը հիմնվել է «Կարիտաս» բարեգործական կազմակերպության, գերմանական Կարմիր խաչի Պադեբորն քաղաքի մասնաճյուղի ու կաթոլիկ եւ բողոքական եկեղեցիների նախաձեռնությամբ։ Սկզբից եւեթ նրա հետ համագործակցում է հայկական «Սիս» ինվեստիցիոն-առեւտրական ֆոնդը։

Իսկ պատմությունը հետեւյալն է. անցյալ աշնանը, տեղում խնդիրները ճշտելու, որոշակի ձեռնարկումներ կատարելու նպատակով Հայաստան այցելած միության տնօրենների խորհրդի անդամները հանդիպեցին Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, եղան հիվանդանոցներում, ծերանոցում։ Քանի որ «Համերաշխություն Հայաստանի հետ» բարեգործական միության ծրագրերի հիմքում դրված էր նաեւ նույր եկեղեցիների միջեւ փոխօգնական կապերի հաստատման խնդիրը, որոշվեց Էջմիածնի Կաթողիկոսարանի հասցեով առաքել մարդասիրական օգնությունը, որն էլ բաշխվեց նրա մասնակցությամբ։ Ընդ որում, միության ներկայացուցիչները՝ Կ. Հ. Հեյը, Բ. Յունգբլուտը եւ Ի. Արսլանը 15 հազար ամերիկյան դոլլարի չափով իրենց առաջին նվիրատվությունը կատարեցին Էջմիածնի ու Վանաձորի եկեղեցիներին եւ Նորքի ծերանոցին։

Այնուհետեւ երեւանյան հանդիպմանը հաջորդեց միության տնօրենների խորհրդի անդամների եւ նրանց հայ գործընկերներ՝ Ա. Հարությունյանի, Կ. Ավագյանի հանդիպումը Պադեբորնում, ուր կարճ ժամանակամիջոցում կազմակերպվեց մոտ մեկ միլիոն գերմանական մարկ արժողության դեղորայքի, հիվանդանոցային պարագաների եւ արդյունաբերական ապրանքների առաքումը Հայաստան։

Այն ստացվել է Էջմիածնի Կաթողիկոսարանի եւ միության Երեւանի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, համաժամանորեն հանձնվել է Հայ առաքելական եկեղեցու Շիրակի թեմի, Վանաձորի եկեղեցու, Երեւանի կենսաթոշակառուների սոցիալական սպասարկման կենտրոնի, 2-րդ մանկատան, մայրաքաղաքի մի շարք առողջապահական հիմնարկների տնօրինմանը։ Ընդ որում, մարդասիրական օգնությունից անմասն չեն մնա Հայաստանում ապրող ազգային փոքրամասնությունները, սա նաեւ առանձին կետ է միության ծրագրում։ Այս անգամ, եթե կարելի է ասել՝ «բախտը ժպտաց եզդիների միության Աբովյանի մասնաճյուղին»։

«Համերաշխություն Հայաստանի հետ» գերմանական բարեգործական միության, նրա Հայաստանի գործընկեր Արմեն Հարությունյանի եւ Կարեն Ավագյանի հավաստմամբ՝ հաջորդ մարդասիրական ձեռնարկումը հավանաբար կիրականացվի մայիս ամսին։ Սակայն իսկական համերաշխության, բարեկամական աջակցության առավել ճիշտ ձեւեր են նախատեսում ծրագրի հաջորդ փուլերը. ըստ որոնց մեր հանրապետությունում գերմանացի մասնագետների հետ համատեղ կհիմնվեն ժամանակակից տեխնոլոգիայով հագեցած մի քանի փոքր ձեռնարկություններ։ Այդ կերպ՝ միության եւ Հայաստանի գործարար մարդկանց միջեւ կիրականացվի համագործակցությունը։ Ունենալով բազմաթիվ արդյունավետ կողմեր՝ այն, ամենից կարեւորը, զերծ կպահի նաեւ օգնություն ստանալու ոչ այնքան հաճելի զգացումից։

Մ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

1946 թ. սեպտեմբերի 19-ին Ուինստոն Չերչիլը Ցյուրիխում արտասանած իր ճառում առաջարկեց համոզել Եվրոպային հայրացման ստեղծել Եվրոպայի Միացյալ Նահանգների պես մի բան: Այսօր գոյություն ունի Եվրամիությունը, որի 15 անդամների թիվը առաջիկա տարիներին կարող է կրկնապատկվել: Միության կառույցները չեն փոխվել այն պահից, երբ Եվրախորհուրդը բաղկացած էր միայն Ֆրանսիայից, Իտալիայից, ԳՖՀ-ից եւ Բենիլյուքսի երկրներից: Ներկա կառուցվածքի պահպան-

եւ հաստատությունների արդյունավետությունը»:

Գերմանիայի վերամիավորումից հետո Ֆրանսուա Միտերանը եւ Հելմուտ Քոլը որոշեցին ունենալ «ավելի շատ Եվրոպա», դա համարելով Գերմանիայի դերի ուժեղացումից խուսափելու միակ միջոցը: Բայց այս ձեռնարկումն իմաստ ունի լոկ այն դեպքում, երբ կիրառվում է Եվրամիության եւ Ամերիկայի հարաբերությունների առնչությամբ:

Այժմ, երբ ՆԱՏՕ-ից շուրջ 30-ամյա խզումից հետո գոլիստ Ժակ Շիրակը կրկին կանոնավորում է «անջատ ձեւ» մի բան:

Երբ 1958 թ. ամռանը դը Գոլը Վաշինգտոնին եւ Լոնդոնին առաջարկեց «եռապետ» ներկայացնել ՆԱՏՕ-ի բարեփոխման վերաբերյալ, նա ձգտում էր գլխավորապես Ֆրանսիան երկու հակառակորդ վտանգներից զերծ պահելու մասին: Մեկն այն էր, որ Ֆրանսիան, օրինակ, Տայվանի նեղուցում կարող է ներքաշվել մի պատերազմի մեջ, որն ուղղակիորեն իրեն չի առնչվում: Մյուս վտանգն այն էր, որ Ամերիկան կարող է օգնության չհասնել Խորհրդային Միության հարձակման կամ

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

«Ավելի շատ Եվրոպա, ավելի քիչ Ամերիկա»

Մարտի 29-ին Թուրինում բացվում է Եվրամիության երկրների միջկառավարական խորհրդաժողով, որի նպատակն է միության կառույցների հետագա կատարելագործումը: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը մարտի 24-ին Փարիզում ելույթ ունենալով կարեւորեց մասնավորապես Եվրամիության երկրների ընդհանուր դրամաձեւույթի ստեղծման դերը: Իսկ վարչապետ Ալեն Ժյուպեն նույն օրը Եվրամիության երկրների հաջողության գլխավոր պայմաններից մեկը համարեց գործազրկության կրճատումը: «Մոնդ» թերթի մարտի 17-18-ի համարում տպագրված առաջիկա խորհրդաժողովին նվիրված վերլուծական նյութը ստորեւ ներկայացնում ենք որոշ կրճատումներով:

ման դեպքում երբ Եվրամիության երկրների թիվը հասնի 30-ի, Եվրահանձնաժողովի անդամների թիվը 20-ից դառնալու է հասնի 35-ի, իսկ Եվրախորհրդարանի անդամների թիվը 626-ից ավելի քան 1000-ի: Իսկ Եվրամիության նախագահության ներկայիս վեցամսյա համակարգի պահպանման դեպքում անդամներից յուրաքանչյուրի նախագահության հերթը կհասնի հազիվ 15 տարին մեկ:

Այս պայմաններում նախարարների խորհուրդը եւ Եվրահանձնաժողովը կկարողանա՞ն արդյոք Եվրամիության շարժիչ ուժ մնալ, թե՞ միությունը կվերածվի սոսկ ազատ փոխանակման գոտու: Մարտի 29-ին Թուրինում հրավիրվող միջկառավարական խորհրդաժողովը կոչված է ճշգրտել Եվրամիության քաղաքական նպատակասլացությունը եւ մասնակից երկրների համագործակցության ձեւերը, նպատակ ունենալով «արդյունավետ համայնքային մեխանիզմների

ՆԱՏՕ-ի հետ Ֆրանսիայի հարաբերությունները, ճիշտ ժամանակն է, որ նա մեզ ասի, թե ինչ նպատակներ ունի: Դրա շնորհիվ իրենց ճշմարիտ տեղում կհայտնվեին մի կողմից միասնական դրամաձեւույթին, մյուս կողմից Եվրոպայի ինքնության վերաբերող բանավեճերը: Իրոք, թե մեկի եւ թե մյուսի առաջացումը կարող է բխել լոկ ամենազոր հովանավոր ԱՄՆ-ի հանդեպ ինքնավարության ձգտումից: Մի՞թե հնարավոր է ցանկանալ «ավելի շատ Եվրոպա», երբ միաժամանակ չես ուզում «ավելի քիչ Ամերիկա»:

Անշուշտ, խնդիրը ինքնամեկուսացման մասին չէ: Բայց ո՞վ կարող է կանխատեսել ԱՄՆ-ի վարքագիծը այն դեպքում, երբ, օրինակ, Հարավսլավիայում խաղաղության հաստատումը ձախողվի: Երբ հանկարծ «Վաշինգտոն փոստ» թերթի հարցումները, Բոսնիայից հեռանալու հնարավոր ձեւերի մշակումը առաջին խնդիրն դարձել է ՆԱՏՕ-ի համար

հարձակման դեպքում: Այս վտանգներից առաջինը, անշուշտ, վերացել է, բայց ո՞վ կերաշխավորի, թե վաղը կամ մյուս օրը ռազմական վիթխարի միջոցների տեր Ռուսաստանը մշտապես խաղաղասեր կլինի:

Եվրամիության ստեղծման նպատակը նախ եւ առաջ այն է, որ Եվրոպան բավարար կշիռ ունենա մնացյալ աշխարհի եւ մասնավորապես առաջին տնտեսական տերության ԱՄՆ-ի նկատմամբ դիմադրելու համար: Նպատակը նաեւ մշակութային ինքնուրույնությունն է: Եվրոպացիները այս հարցում չեն կարողանա խոսել միության մասին, երբ վերջինս նրանց չօգնի պահպանել իրենց ինքնությունը եւ միաժամանակ լեզուների, ազգային ինքնությունների, զանազանությունների բազմազանությունը: Թուրինի խորհրդաժողովում կքննարկվեն նաեւ միասնական արտաքին քաղաքականության, անվտանգության, ընդհանուր դրամաձեւույթի հարցերը եւ այլն:

ԹԵՀՐԱՆ

Մամուլի 3-րդ փառատոնը ապրիլի 25-ից մայիսի 1-ը

ԹԵՀՐԱՆ, 25 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թեհրանի ցուցահանդեսի մշտական վայրում ապրիլի 25-ից մայիսի 1-ը կանցկացվի մամուլի երրորդ փառատոնը՝ արտասահմանյան ավելի քան 400 եւ ներքին ավելի քան 400 պարբերականների մասնակցությամբ: Փառատոնի կազմակերպական խորհրդի ղեկավար պրն. Ղարբանին՝ թղթակիցների հետ ունեցած հարցազրույցում նշեց, որ այդ ցուցահանդեսը կազմակերպվում է մամուլի եւ ժողովրդի միջեւ սերտ կապ ստեղծելու եւ թերթը մասսայականացնելու նպատակով: Ըստ Ղարբանիի, փառատոնին ներկայացնելու համար ավելի քան 6 հազար ստեղծագործություններ են ստացվել մամուլի աշխատողներից: Տոնի իրավարար կազմը մամուլի ազատության համաշխարհային օրը կհրապարակի լավագույն ստեղծագործությունները:

Փառատոնի ընթացքում կազմակերպվելու է նաեւ լուսանկարի, գրաֆիկայի ու ծաղրանկարի ցուցահանդես:

«Պապամոբիլ»՝ Հռոմի պապին

«Մերսեդես» ֆիրմայի իտալացի բաժնետերերը Հովհաննես-Պողոս 2-րդին շուտով կնվիրեն մի նոր «պապամոբիլ»: Նոր մակնիշի «Մերսեդես Տ 500»-ից սարքված այս ավտոմեքենան անխոցելի կլինի հակատանկային հրթիռների համար: «ՊՈԼԵՆ»

Տայվանի վերընտրված նախագահը փորձում է մեղմել Պեկինի հետ լարված մթնոլորտը

ՏԱՅԲԵՅ, 25 ՄԱՐՏ, WSJ: Շաբաթ օրը ձայների գերակշիռ մեծամասնությամբ Տայվանի նախագահի վերընտրվելուց հետո Լի Տենգ-Հուին հայտարարեց, որ հույս ունի իր վերընտրությունը ծառայեցնել Պեկինի հետ վերջին շաբաթներին լարված մթնոլորտը մեղմելու համար: Նրա հաշտվողական տոնը, սակայն, հակառակություն էր կազմում Չինաստանի կողմից շաբաթներ տեւած ճնշման քաղաքականության հետ, որի նպատակներից մեկն էլ նրա վերընտրությունը ձախողեցնելն էր, քանի որ Պեկինը կասկածում է նրա անկախական ձգտումներին:

Մյուս կողմից, առաջիկա շաբաթ

Պեկինի ներկայացուցչության տակ դրվելիք Հոնկոնգի կառավարման խորհուրդը նախանշված օրը [illegible] բրիտանական այդ գաղութի օրենսդիր մարմինը լուծարելու օգտին, ինչը Պեկինի գլխավոր պահանջներից մեկն էր:

ԲՐՋԱՆ

Թուրքիան դատապարտեց Ռուսաստանի Պետդումայի որոշումը

Թուրքիան հայտարարեց, որ Բելովեժյան համաձայնագիրը չեղյալ համարելու Ռուսաստանի Դաշնության Պետդումայի որոշումը իրավական ոչ մի հիմք չունի: Այս կապակցությամբ Թուրքիայի արտգործնախարարության հայտարարության մեջ նշվում է, որ Թուրքիան այսուհետեւ էլ կշարունակի Նորանկախ պետությունների ինքնիշխանության եւ անկախության պաշտպանության ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը: Պետդումայի որոշումը, նշվում է հայտարարության մեջ, պատմության անիվը հետ շրջելուն ուղղված փորձ է: Այն, որ Պետդումայի կողմից ընդունված որոշումը իրավական ոչ մի հետեւանք չի կարող ունենալ, տեղյակ է պահվել նաեւ Անկարայում Ռուսաստանի դեսպանին: Հայտարարության մեջ ասվում է, որ նշված որոշումը ընդունվել է միակողմանիորեն, անիրավական է եւ հակասահմանադրական, հանգամանք, որի նկատմամբ իր մտահոգ վերաբերմունքն է արտահայտել նաեւ Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը, ինչը Թուրքիայում դրականորեն է ընդունվել, նշվում է հայտարարության մեջ: Վ. Զ.

Էջեւիթը մարդու իրավունքների ինքնակոչ ջատագով

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, 25 ՄԱՐՏ: Սայփրըս Նյուզ էյջընսի կիպրական լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ Թուրքիայի նախկին վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթն այստեղ՝ Երուսաղեմում, իրեն ներկայացրել է որպես մարդու իրավունքների եւ հիմնական ազատությունների ջատագով, բայց սկզբունքորեն մերժել է խոսակցել Կիպրոսում մարդու իրավունքների վերականգնման աշխատանքները: Այդ իրավունքները, ինչպես հայտնի է, ոտնահարվել են 1974 թվից, երբ թուրքերը գրավեցին կղզու տարածքի 37 տոկոսը: Փոխարենը նա ցինիկորեն հայտարարել է, որ Կիպրոսում իրադրությունը «տարբեր է» եւ որ բաժանումը «խաղաղություն» է բերել կղզուն: Միաժամանակ նա նշել է, որ կիպրական հարցի լուծումը պետք է հիմնված լինի թուրքական զավթման հետեւանքով ստեղծված «փաստի» վրա, «գուցե աննշան փոփոխություններով»:

Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության առաջնորդ Էջեւիթը Երուսաղեմում մասնակցում էր Միջազգային մամուլի ինստիտուտի (ՄՄԻ) գլխավոր ասամբլեայի համաշխարհային կոնգրեսին, որն աշխատանքը ավարտեց մարտի 26-ին: Ներկա էին մոտ 500 նշանավոր լրագրողներ աշխարհի տարբեր անկյուններից: Թուրք խմբագիրը վերջին րոպեին է փոխարինել վարչապետ Մեսութ Յըլմազին եւ խոսել է «խաղաղության միջոցով Միջին Արեւելքում եւ Միջերկրականի տարածքում զարգացման եւ համագործակցության հեռանկարների մասին» թեմայի շուրջ: Նա շեշտել է, որ պատրաստ է Սիրիայի հետ քննարկել Գոլանի բարձունքները նրան վերադարձնելու եւ այնտեղից զավթիչ ուժերի դուրս բերման հարցերը: Նրա ելույթից հետո Իսրայելի վարչապետը մոտ կես ժամ պատասխանել է ներկաների հարցերին:

Նիստը նախագահող, «Նյու Յորք թայմս» թերթի գլխավոր խմբագիր Ջին Ռոբերտսը տեղեկացրել է ներկաներին, որ Էջեւիթը կպատասխանի քննարկումներին մասնակցող 5 զեկուցողների հարցերին միայն:

Կիպրոսի լրատվական գործակալության տնօրեն Անդրեաս Քրիստոֆիդեսն անմիջապես արձանագրելով այդ հայտարարությունը բողոքել է նախագահությանը, խնդրելով իրենց՝ լրագրողներին էլ ժամանակ տրամադրել հարցերով դիմելու թուրք խմբագրին, որը Կիպրոսի զավթման ամիսներին Թուրքիայի վարչապետն էր: Նրան ի վերջո հաջողվել է բոլորի առաջ դիմել Էջեւիթին: Նա հիշեցրել է թուրք ներկայացուցչին, որ Միավորված ազգերի կազմակերպությունն իր բազմաթիվ որոշումներում, ինչպես նաեւ Եվրախորհրդի Մարդու իրավունքների հանձնաժողովը՝ երեք տարբեր առիթներով դատապարտել է Թուրքիային Կիպրոսում մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումների համար: Ապա հարցրել է, թե Անկարան Կիպրոսի հարցում իր քաղաքականությունը վերանայելու մտադրություն ունի՞, որին թուրք խմբագիրը պատասխանել է, թե Կիպրոսում իրադրությունը «տարբեր է» եւ որ «բաժանումը խաղաղություն է բերել կղզուն»:

Այն հարցին, թե նման «խաղաղաբեր» մի բաժանում ցանկալի կլինե՞ր արդյոք Թուրքիայի համար, երբ քրդերը որոշեին իրենց անկախ պետությունը հիմնել այդ տարածքում, Էջեւիթը պատասխանել է. «Դուք նորից չեք հասկանում, որ քրդերի հարցը բոլորովին տարբեր է մեր հարցից»: Այսպիսով իր ելույթում խաղաղության եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության մասին հրապարակայնորեն հայտարարող թուրք բարձրաստիճան պաշտոնյան գործնականում միտսական վերաբերմունք է արտահայտել այդ նույն տարածաշրջանում գտնվող Կիպրոս կղզու հարցի լուծման վերաբերյալ: Ինքնակոչ «ջատագովը» միակողմանի՞ սկզբունքներով է առաջնորդվում արդյոք: Էջեւիթն իր ելույթում անդրադարձել է նաեւ թուրք-հունական հարաբերություններին ու նշել, որ «Թուրքիայի եւ Հունաստանի միջեւ ծագած տարաձայնությունը Էգեյան ծովի շուրջ պետք է լուծվի երկու երկրների ուղղակի երկխոսությունների միջոցով, առանց մի որեւէ երրորդ կողմի միջամտության»:

Անկարայում բացվեց թուրքախոս պետությունների ու համայնքների 4-րդ համագումարը

Անկարայում բացվեց թուրքական պետությունների եւ համայնքների բարեկամության, եղբայրության եւ համագործակցության 4-րդ համագումարը:

Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ, թուրքական հանրապետությունների եւ թուրքական համայնքների բարեկամության, եղբայրության եւ համագործակցության ընկերության նախագահ Ալփարսլան Թուրքեշը նշեց նոր կազմավորված թուրքախոս հանրապետություններում պաշտոնական լեզուն թուրքերենը դարձնելու անհրաժեշտությունը: Թուրքեշը ասաց, որ «այն իրականացնելու դեպքում թուրքերենը կհամարվի ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված պաշտոնական լեզուներից մեկը եւ այդպիսով աշխարհի պետություններում կբարձրանա թուրքական հանրապետությունների դերն ու հեղինակությունը: Թուրքական հանրապետությունների եւ Եվրամիության միջեւ Եվրոպայից մինչեւ չինական պարիսպ ընկած տարածքում անհրաժեշտ է ստեղծել Եվրասիայի առեւտրա-տնտեսական կազմակերպություն: Այդ առումով Ադրբեջանում, Չեչնիայում եւ Ղարաբաղում մեր եղբայրների խաղաղության ձգտումը մեր ամենամեծ ցանկությունն է»:

Համագումարում ելույթ ունեցավ նաեւ Ճշմարիտ ուղի կուսակցության նախագահ Թանսու Չիլլերը:

Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի անունից հանդես եկավ Թուրքմենստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ Մուրադովը: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի շնորհավորական նամակը հրապարակեց փոխվարչապետ Էլչին Էֆենդիեւը:

Համագումարի աշխատանքներին մասնակցում են 23 թուրքական համայնքների, Միջին Ասիայի թուրքախոս հանրապետությունների, Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետության եւ արտասահմանի թուրքերին ներկայացնող 2500 պատգամավոր:

ԳՐԻԳՈՐ [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Մարտի 27-ը թատրոնի միջազգային օրն է։ Ներկայի Պարոնյան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի շենքին փակցված սովորական ազդարարն այդ է ասում։ Եղել տարեցքը թողած մեր ավենիր թատրոնի պատերը շեմին ճոռում է՝ բեմի ծանրությունի՞ց... Փակ վարագույրն էլ ծածկում, ծրարվում է հանդիսյան։ «Այսօրվա տոնին հրավիրված են բոլոր թատրոնախմբերը, անհատ կատարողներ, բեմն ազատ է։ Մեկնիչներ, հումոր, փոխիկ ոդաստություններ վաղուց չենք լսել», ասում է ՀԹԳՄ նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը։ Մեծ բեմի կողքին ննջաստատնում նաև փոքր բեմ։ Բարն էլ գործում է։ Իսկ ով ուզում է, կամի քիչ վաստակել 8-10 աշխատ. թոշակառուներին օգնելու նպատակով»։ Համազգայինի համակրելի դերասանները Նելլի Խուդոնյանն ու Տիգրան Ներսիսյանը, որ վարում են երեկոյան հանդեսը, հայտարարում են ՀԹԳՄ «Արտավազդ» ամենամյա մրցանակ սահմանելու մասին։ Այն կտրվի հանրապետության թա-

«Արտավազդ» ամենամյա թատերական մրցանակ՝ լավագույններին

Ուզո՞ւմ եք տեսնել. այսօր, ժամը 15-ին, տոնական տեսքով ներկայացեք Պարոնյան թատրոն

տերական դժվար, կոլիզեներից հեռու կյանքը, իսկ բեմում ծափեր ու ծաղիկներ, հաճախ հրաժցնում ենք ծանր-բարեկամներին։ Հանդիսատե՞սը... Կա՞։ «Կեսօրին ի՞նչ թատրոն» նրա առաջկություն այսօր անհերքը կարող է թվալ նրա համար, ով էներգետիկ ճգնաժամից թատրոնի ճգնաժամ անհերքելի արդարացումն է ծանում։ Թատերական հայտնի գործիչները, թատրոնով մտահոգ մարդիկ այսօր յուրջ խնդիր ունեն լուծարված թատրոնի շենքը, որտեղ զարծրնթացներն անընդհատ երկարաձգվելու միտում ունեն։ Թատրոնի մասին մամուլի լույսի տակ գրված հոդվածներն «աչող-ված» գնդագիտական չափանիշներ համարեցնում են ճգնաժամային մեր կյանքի ոլորտներին։ Լավ, թատրոնի մասին մեր հիշողություն դատողությունները թողնենք ուրիշ օրվա։ Բաց անենք Պարոնյան թատրոնի դուռը ու գտնենք մեր սիրելի դահլիճը, ում միգուցե վաղուց չենք

ում է իր գրադարանը թատերագիտական գրականությամբ հարստացնել։ «Գինը մատչելի է 50-100 դրամ», վստահեցնում է թատրոնի տնօրենը։ Վիճակախա՞ղ էլ կա. ոպարզվում է մասնակիցներին անակնկալ շահումներ են սպասվում։ «Հայս ունենք դրանից գոյացած գումարից

մարմնային ակամանքը գործիչներին ամեն տարի մարտի 27-ին թատրոնի միջազգային օրը։ 96-ին առաջին «Արտավազդ» մրցանակին արժանանում են Կարո Խաչվանքյանը (Պարոնյան երաժշտական կոմեդիայի թատրոն), Ժաննա Թովմասյանը (Գյումրիի Վարդան Աճեմյան թատրոն), Տիգրան Լևոնյանը (Ազգային օպերայի և բալետի թատրոն)։ Արտավազդի դիմապատկերով մրցանակային հուշանվերը կտրվի մյուս տարի 97-ին, իսկ այս տարի ազգային տարազ հագած գանկերյան հուրհերի շինծիկներից բացի երեք մրցանակակիրներից յուրաքանչյուրին կտրվի 50 հազար դրամ։ Շամպայնի գավաթը մրցանակակիրներին մոտեցնելիս չմոռանանք, որ միջոցառման հովանավորն է «Ավիատանա» ՍՊԸ-ի նախագահ Իսահակ Սեյրանյանը։ Մնացածը վաղը, խոստացված տոնական դահլիճներում, հանդիպումներից հետո։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դոկտ. Զիմանսկու դասախոսությունը Վանի մասին

ALMA (Ամերիկայի Հայկական գրադարան և թանգարան) ընկերության կազմակերպած դասախոսությունների շարքում մարտի 12-ին տեղի է ունեցել Բոստոնի համալսարանի հնագիտական ամբիոնի ղեկավարի պաշտոնակատար դոկտ. Պոլ Զիմանսկու դասախոսությունը «Վան քաղաքի վերելքն ու անկումը» թեմայով, տեղեկացնում է մարտի 9-ի Առինըրն Միրոր Սփեքթեյթըր շաբաթաթերթը։

Դոկտ. Զիմանսկին դոկտական գիտությունների թեկնածուի աստիճանի կոչումը ստացել է 1968 թվին Ջոն Հոփկինսի համալսարանից, իսկ Մերձավոր Արևելքի լեզուների և քաղաքակրթության բնագավառում փիլիսոփայության դոկտորի աստիճանը՝ Չիկագոյի համալսարանից (թեման եղել է «Ուրարտական պետության քաղաքական և տնտեսական կազմավորումը»)։ Նա հնագիտական արշավանքների է մասնակցել Իրանում, Իրաքում և Սիրիայում։ 1985-ին Չիկագոյի համալսարանի արևելյան գիտությունների ինստիտուտի հրատարակության կողմից լույս տեսած նրա «Էկոլոգիա և կայսրություն։ Ուրարտական պետության կառուցվածքը» ուսումնասիրությունը ներկայումս Սանկտ Պետերբուրգում Գլոինկայի և Դյակոնովի կողմից թարգմանվում է ռուսերեն։

ԱՆԾԱՆՈԹԱՑԸ

Մայքլ Ջեկսոնն ընդդեմ Միքի Մաուսի

Մայքլ Ջեկսոնը և սաուդցի իշխան Ալվալիդ Բին Թալալ Բին Աբդուլազիզ Ալ Սաուդը հիմնել են համաշխարհային ծեծագործություն, որին, անշուշտ, կնախանձեր նույնիսկ Միքի Մաուսը։ Ջեկսոնն ու իշխանը կոչենում «Քինգդոմ Էնթերթեյնմենթ» անունը կրող ընկերություն, որը կզբաղվի կինոֆիլմերի, մուլտֆիլմերի արտադրությամբ, հեռուստատեսությամբ, տեսաֆիլմերով, զվարճանքի զբոսայգիների, ռեստորանների, հյուրանոցների շինարարությամբ, ձայնադրանքների արտադրությամբ, գրքերի կոմիքսների, հուշանվերների թողարկմամբ. մի խոսքով, կդառնա համրահայտ «Դիսնեյ Քոմփանի» ընկերության ահեղ մրցակիցը։

Սաուդցի 39-ամյա իշխան Ալվալիդին Արաբիայի Ֆահդ թագավորի ազգականին. կոչակյանն փաթիզյան Դիսնեյլենդի մեկ քառորդը, ամերիկյան Սիթիբենկի 10 տոկոսը և հեռամեծությամբ զբաղվող ... վոր «Սաքս Ֆիֆթ Էվենյու» ֆիրմայի 10 տոկոսը, արաբական ռադիոյի ու հեռուստատեսության մեկ երրորդը, «Ֆոր Սիզնս Ռիթզնս» հյուրանոցային ցանցի մեկ քառորդը և բազմաթիվ այլ բաներ։

Նոր ընկերության ստեղծմանը նվիրված մամուլ ասուլիսում Մայքլ Ջեկսոնը չափազանց դալուկ էր թվում իրեն շրջապատած արաբ իշխանի և աֆրիկացի մենեջերների կողքին։ Ջեկսոնն ու իշխանը հակիրճ ելույթներ ունեցան, խոսելով այն մասին, որ «Քինգդոմը» քարոզելու է ընտանեկան և համամարդկային արժեքներ, որ դա ոչ մասնակցային և անհատակետ նախագիծ է։ Այդա նրանք ստորագրեցին փաստաթղթերը, միմյանց ձեռք սեղմեցին և հեռացան։ Ներկաների բոլոր հարցերին պատասխանում էր Ջեկսոնի գործընկերը, որը միաժամանակ նոր ընկերության գլխավոր փաստաբանն էր։

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Հայ-հունական մշակութային կապերը նորոգվում են

Երեկ Ազգային գրադարանի ցուցասրահում բացվեց հայ-հունական գրական ու մշակութային կապերին նվիրված գրքի ցուցահանդես՝ շուրջ 300 ցուցանմուշներով։ Միջոցառումը կազմակերպել էին Ազգային գրադարանի տնօրենությունը և Հայաստանի գրողների միությանն առընթեր հայ-հունական «Պառնաս» մշակութային ընկերությունը՝ Հայաստանում Հունաստանի դեսպանության աջակցությամբ։

Ցուցահանդեսը բացեց Ազգային գրադարանի տնօրեն Գևորգ Տեր-Վարդանյանը, որը անդրադառնալով հայ-հունական մշակութային առնչությունների պատմությանը, ընդգծեց, որ այդ կապերն «այնքան հին են, որքան մեր ժողովուրդները»։

Ներկա մտավորականներից ջերմ ելույթներով հանդես եկան դոկտորներ Սիմոն Կոլլոբասյանը և Ալբերտ Ստեփանյանը։ Վերջինս նաև հայ-հունական մշակութային ընկերության փոխնախագահն է։ Խոսելով հունական քաղաքակրթության մասին, նա նշեց, որ այդ քաղաքակրթությունը «գրականություն է, նրա բոլոր նվաճումները կատարվում են գրի շուրջ։ Եվ եթե նրանից մի բան սովորել ենք, ապա առաջինը այս գրականությունն է, ինչը թե հույների, թե մեզ համար ազգակերտիչ նշանակություն ունի»։

Արարողությանը ներկա էր Հայաստանում Հունաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան պրն. Ցաֆորուս Սորմելիսը՝ տիկնոջ և դեսպանատան մի խումբ աշխատակիցների հետ։ Պրն. դեսպանը հանդես եկավ սրտագին ելույթով։

Ռ. Հ.

ԱՇԽԱՐՀ

Օսկար 96-ի արդյունքները

Երեկ վաղ առավոտից սկսած հեռամուս էինք կինոարվեստի թերևս ամենաառավել մրցանակի՝ 68-րդ տարեկան Օսկարի արդյունքներին և հետմիջօրեին միայն կարողացանք տեղեկանալ, որ տարվա լավագույն ֆիլմ է ճանաչվել Մել Գիբսոնի «Խիզախ սրտեր» ֆիլմը, լավագույն ռեժիսոր՝ Մել Գիբսոնը, լավագույն դերասանուհի՝ Սյուզան Սարանդոն, լավագույն դերասան՝ Նիկոլաս Քեյջը, որը նկարահանվել է «Թողնելով Լաս Վեգասը» ֆիլմում։ Իսկ հոլանդական «Անտոնիայի դերը» ֆիլմը ճանաչվել է լավագույն օտար լեզվով ֆիլմ։ Լրացուցիչ մանրամասները թողնում ենք վաղվան։

Սևամորթների ցույցը կայացա՞վ

Սևամորթ հոգևորական Ջեսսի Ջեկսոնը մարտի 25-ին՝ Օսկար մրցանակաբաշխության օրը, մտադիր է ցույց անցկացնել ու բողոք հայտնել այն առիթով, որ սևամորթ արվեստագետներն Օսկարի ներկայացուցիչների ցուցակում քիչ են։ «Եթե մեզ ինչ են ավտոբուսի ամենավերջին շարք՝ դժվար թե համաձայնեն ճանաչել ավտոբուսային ընկերության տարեկան ճաշկերույթին։ Դա վիրավորական է», ասել է Ջեկսոնը։ Մինչդեռ, Օսկարի մրցանակները բաշխող ակադեմիայի գործադիր տնօրեն Բրյուս Դեյվիսը Ջեսսի Ջեկսոնի բերած փաստարկներն ապուրդ է անվանել։

«ԱԶԳՏՈՒԹՅՈՒՆ»

«Շինդլերի ցուցակը» նպաստում է եբրայագիտությանը

Սթիվըն Սփիլբերգի «Շինդլերի ցուցակը» կինոնկարի հասույթի մի մասը կհատկացվի Քեմբրիջի համալսարանին՝ եբրայագիտական դասընթացներ կազմակերպելու համար։ Ռեժիսորն ինքն էլ գլխավորելու է նորաստեղծ հիմնադրամը։ Հրեաների կոտորածի մասին նրա ժապավենի 1993-ին Օսկար մրցանակից Քեմբրիջի համալսարանին կփոխանցվի 50 հազար դոլլար։ Համալսարանի պաշտոնյաները հայտնել են, որ միջոցները կօգտագործվեն ժամանակակից եբրայագիտության դասընթացներ կազմակերպելու համար։

«ԱԶԳՏՈՒԹՅՈՒՆ»

ՍՓՅՈՒՌՔ

«Հայկական ֆիլմերի էջերից». 4 ֆիլմ Մարսելում

Մարսելի հայ երիտասարդության և մշակույթի տան 20-ամյակի կապակցությամբ «Հայկական ֆիլմերի էջերից» շարքից մարտի 15-ին ցուցադրվել են Վիգեն Չալդրանյանի «Մարտիրոսի ուխտագնացությունը», մարտի 20-ին՝ Աշոտ Ադոյանի «Օրացույց», իսկ մարտի 26-ին կցուցադրվեն Ֆրունզե Դովլաթյանի «Մենավոր ընկուզենին», ապրիլի 3-ին՝ է. Մարգսյանի «Պաշե Ռուպայի բնակիչները» ֆիլմերը, տեղեկացնում է «Յառաջ» օրաթերթի մարտի 14-ի համարը։

Մարկ Նշանյանը դասախոսություն կարդաց

Փետրվարի 29-ին Լոսինջի «Ֆերահյան» վարժարանում «Փարիզի գրական սերունդը և Զարեհ Որբունին» թեմայով դասախոսություն է կարդացել UCLA համալսարանի հայագիտական ամբիոնի վարիչ պրոֆեսոր Մարկ Նշանյանը, տեղեկացնում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթի մարտի 19-ի համարը։ Դասախոսը ներկայացրել է 1926-34 թվականների սփյուռքահայ վիպական արձակագրական գործերը՝ ծանրանալով Որբունու ստեղծագործության վրա։

«Նոր Օրի» բարգավաճմանը՝ 15 հազար դոլլար

Փասադենայի «Լը Փափիյոն» ճաշարանում փետրվարի 23-ին ՌԱԿ Ս. Նախանգների պատերազմերը «Նոր Օր» երթային ի նպաստ ծեծնակած հանգանակվել է 15 հազար դոլլար։ Հյուրասեր Արծեն Բաղբուրյանի ծեռով պարգևատրվել են Գրիգոր Սանոսյանը և Սեդրակ Տաշուրյանը, 80-ական թթ. բեյրության պահոր ընդհարումների ժամանակ տեղի հայ համայնքին մատուցած անձնազոհ ծառայությունների համար։ Շնորհակալական խոսքով հանդես է եկել ՌԱԿ շրջանային վարչության ատենապետ Փանոս Քեչեյանը։

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄՆԵՐ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 1996-1997 ուսումնական տարվա դիմորդների փաստաթղթերի ընդունումը։ Ընդունելությունը կազմակերպված է արդյունաբերական ճարտարագիտության, սեյսմիկ ճարտարագիտության, գործարար ղեկավարման և քաղաքագիտության մասնագիտությունների գծով։

Դիմորդներն պետք է ունենան համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն, տնտեսագիտության, ճարտարագիտության MBA ասպիրանտի համար, քաղաքացիական շինարարության կամ մեխանիկա սեյսմիկ ճարտարագիտության M.Eng. աստիճանի համար, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա, մեխանիկա արդյունաբերական ճարտարագիտության M. Eng. աստիճանի համար, պատմություն, իրավագիտություն, լեզուների կամ հասարակական գիտությունների այլ բնագավառներ՝ քաղաքագիտության MA աստիճանի համար։

Անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր է։

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն՝

1. Դիպլոմի և ներդիրի բնագիր օրինակներ՝ իրենց պատճեններով։
2. Երեք բնութագիր նամակ։
3. Տեղում լրացնեն դիմում և ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք։

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարի ձևով կազմում է ԱՄՆ 10 դոլլարին համարժեք գումար, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս։ Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետը 1996 թ. ապրիլի 26-ն է։

Բոլոր դիմորդները 1996 թ. մայիսի 3-ին կհանձնեն անգլերեն լեզվի իմացության աստիճանը գնահատող քննություն (բացառությամբ այն դիմորդների, որոնք վերջերս ստացել են TOEFL քննության 550 և ավելի միավորներ)։ Առաջին փուլով անցած այն դիմորդները, որոնք չեն բավարարի անգլերեն լեզվի իմացության պահանջված մակարդակը, կմասնակցեն 1996 թ. մայիսին ՀԱՀ-ում սկսվող անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացին։ Անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացի ուսման վարձը կազմում է ԱՄՆ 180 դոլլարին համարժեք գումար։

Հիմնական ծրագրում վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիպլոմի ներդիրի միջին ցուցանիշի, նախապատրաստական փուլում դիմորդների ցուցաբերած առաջադիմության և այլոց ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի քննական արդյունքների հիման վրա (GMAT կամ GRE)։ Ուսման տևողությունը հիմնական ծրագրի համար երկու տարի է։ Հիմնական ծրագիր ընդունված բոլոր ուսանողները պետք է կրթության և գիտության նախարարության հետ ստորագրեն պայմանագիր հետո երեք տարի Հայաստանում մնալու և աշխատելու մասին պայմանագիր։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԱՀ-ի Ընդունելության գրասենյակ՝ Հասցե Մարշալ Բաղրամյան 40, արաջին հարկ, 19 սենյակ, հեռախոս 27-10-55։

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռային կամ ազգային խտրականության չի ճանաչում

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Վանի» բախտը չի բերում

Հովհաննես Թումբարյանի հեթ-տրիկը

ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնություն, 15-րդ տուր

«ԱՐԱՐԱՏ»-«ՎԱՆ» 3-1 (1-1)

Երեւան, 26 մարտ, «Նաիրի» մարզադաշտ: Գլխավոր մրցավար՝ Կարեն Նալբանդյան:

1-0՝ Սեւադա Արզումանյան (22), 1-1՝ Անդրանիկ Հովսեփյան (43), 2-1՝ Արմեն Շահգելդյան (48), 3-1՝ Ռաֆայել Նազարյան (78):

Նախազգուշացում ստացան Արմեն Շահգելդյանը («Արարատ») եւ Կարեն Միքայելյանը («Վան»):

«ԱՐԱՐԱՏ». Հարություն Աբրահամյան, Արմեն Շահգելդյան, Էրիկ Հայրապետյան, Ռաֆիկ Նազարյան, Հովակիմ Հովակիմյան, Արա Նիգոյան, Հակոբ Մկոյան, Ռազմիկ Գրիգորյան, Կարեն Բարսեղյան (Արմեն Ալվազյան, 85), Սեւադա Արզումանյան, Արթուր Քոչարյան (Արամ Ոսկանյան, 55)

«ՎԱՆ». Ալավա Սուքիասյան, Հովհաննես Անտոնյան, Մհեր Գասպարյան, Արթուր Առաքելյան, Ռոբերտ Թամրազյան, Զորիկ Նիկոյան, Արմեն Գուլամբարյան, Արթուր Ոսկանյան (Արամ Սարգսյան, 60), Կարեն Միքայելյան, Անդրանիկ Հովսեփյան, Արմեն Սահակյան:

«Արարատ»-«Վան» հանդիպումն անցավ բացառիկ լարված պայքարում: Ճիշտ է, ընդհանուր առմամբ, «Արարատն» առավելություն ուներ, սակայն «Վանը» դարձի սակ չէր մնում: Խաղադաշտում Արթուր Քոչարյանը շրջապատված էաս վնասեցին հարված կատարեց եւ չնայած դարպասը չգրավեց, սակայն արժանացավ մարզասերների բուռն ծափահարությունների: Այնուամենայնիվ, 22-րդ րոպեին արարատցիներն առաջ անցան հաշվի մեջ: Այդ ընկավ Սեւադա Արզումանյանը: «Վանը» կտրուկ հակագրոհներով անմիջապես անակնկալ էր բերում «Արարատին»: Դրանցից մեկը 43-րդ րոպեին դարձնելով հաջողություն Կարեն Միքայելյանն ու Անդրանիկ Հովսեփյանը կարճ փոխանցումներով ճեղքեցին պաշտպանությունը եւ վերջինս վերականգնեց

հաշվի հավասարակշռությունը: Սակայն 2-րդ կեսում «Արարատի» առավելությունն ավելի ընդգծվեց: Թիմը հատկապես իր ֆիզիկական ունակություններով եւ ղեկավարությամբ գերազանցում էր հանդես մրցակցին: Այս խաղում իրեն լավագույն կողմով դրսեւորեց Արմեն Շահգելդյանը, որը ճանաչվեց հանդիպման լավագույն խաղացող: Նա 48-րդ րոպեին առաջ մղեց «Արարատին»: Իսկ վերջին հանդիպումներում իրեն լավագույն կողմով դրսեւորող Ռաֆայել Նազարյանը 78-րդ րոպեին անկյունային խաղարկումից հետո վերջակետ դրեց հանդիպմանը: Հերթական պարտության համար դժվար է մեղադրել «Վանին»: Թիմի բախտն, իրոք, չի բերում եւ խաղացանկի ճակատագրական եղավ երկրորդ շրջանի առաջին չորս մրցակիցները համեմատաբար ուժեղագույն թիմերն էին: Կարեւորն այն է, որ լավ թիմ է ստեղծվել եւ շնորհիվ փորձառու մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանի եւ ղեկավարների հետագայում կբարելավվեն:

«Արագած»-«Ցեմենտ» խաղի ժամանակ 3 գոլի հեղինակ դարձավ Հովհաննես Թումբարյանը, որը ռմբարկուների մրցույթում դուրս եկավ առաջին տեղ:

«ԱՐԱՐԱՏ»-«ՎԱՆ» 3-1
ՀԱՄ-«ԿՈՏԱՅՔ» 0-1
«ԱՐԱԳԱԾ»-«ՑԵՄԵՆՏ» 1-4

Առաջնության աղյուսակը մարտի 27-ի դրությամբ

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	Փյունիկ	14	12	2	0	42-10	38
2.	Շիրակ	14	10	2	2	37-16	32
3.	Երեւան	14	10	1	3	31-14	31
4.	Ցեմենտ	15	9	3	3	38-17	30
5.	Արարատ	15	8	3	4	41-17	27
6.	Կոտայք	15	7	2	6	22-20	23
7.	Ղարաբաղ	14	4	3	7	16-18	15
8.	ՀԱՄ	15	4	2	9	21-36	14
9.	Արագած	15	3	3	9	26-53	12
10.	Վան	15	3	3	9	18-35	12
11.	Զանգեզուր	14	3	2	9	18-39	11
12.	Ագնանկեր	14	0	2	12	13-48	2

Առաջնության ռմբարկուները

Հովհ. ԹՈՒՄԲԱՐՅԱՆ «Ցեմենտ»	18
Արա ՄԿՐՏՉՅԱՆ «Շիրակ»	17
Տիգրան ԵՍԱՅԱՆ «Երեւան»	16
Արթուր ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ «Զանգեզուր»	10
Արթուր ՔՈՉԱՐՅԱՆ «Արարատ»	9

Իրար եսեւից 3 խաղ «Շիրակի» եւ «Երեւանի» միջեւ

Այսօր ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության 15-րդ տուրում տեղի կունենա կենտրոնական հանդիպումներից մեկը: Կմրցեն 2-րդ եւ 3-րդ տեղերում ընթացող Գյումրիի «Շիրակն» ու Երեւանի «Երեւանը»: Խաղը նախատեսված է «Հրազդան» կենտրոնական մարզադաշտում, որն առաջինը կլինի այս մրցաշրջանում եւ սկսվելու է ժամը 16-ին: Առաջին անգամ նախատեսվում է նաեւ խաղի հեռուստատեսային ցուցադրումը: Միայն վատ եղանակի դեպքում «Հրազդան» մարզադաշտի փոխարեն կարող է հանդիպումը տեղի ունենալ Արտաշատի քաղաքային մարզադաշտում: Ուշագրավ է, որ «Երեւանն» ու «Շիրակն» իրար եսեւից երեք անգամ մրցելու են միմյանց հետ: Բացի առաջնության խաղից, թիմերը հարաբերությունները պարզելու են նաեւ գավաթի խաղարկության քառորդ եզրափակչում: Ըստ վիճակահանության, առաջին հանդիպումը ապրիլի 1-ին տեղի է ունենալու Երեւանում: Պատասխան խաղը նախատեսված է ապրիլի 5-ին, սակայն հնարավոր է այն հետաձգվի եւ տեղի ունենա ապրիլի 13-ին կամ 14-ին: Բանն այն է, որ Հայաստանի նախորդ չեմպիոնը հրավեր է ստացել մասնակցելու Իրանում կայանալիք «Ոսկե արմավենի» անունը կրող գավաթի խաղարկությանը: Մրցաշարին մասնակցելու են 8 թիմեր, որոնցից 4-ը՝ այլ երկրներից: Եթե «Շիրակն» ընդունի հրավերը, ապա Իրան կայցելի ապրիլի 7-14-ը:

Հիշեցնենք ՀՀ գավաթի խաղարկության քառորդ եզրափակչի մյուս զույգերը: Ապրիլի 1-ին Կապանում մրցելու են «Ղարաբաղն» ու «Արարատը»: Պատասխան խաղը կայանալու է ապրիլի 13-ին: «Վանն» ու «Կոտայքը» առաջին հանդիպումն անցկացնելու են ապրիլի 2-ին: Իսկ պատասխան խաղը՝ ապրիլի 14-ին: Մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում «Փյունիկ»-«Ցեմենտ» մրցավեճը: Առաջին խաղը ապրիլի 2-ին կայանալու է Երեւանում, իսկ պատասխան խաղը՝ ապրիլի 13-ին Արարատում:

Անվաքոռային բասկետբոլի թիմը կմասնակցի միջազգային մրցաշարի

Միջազգային հաշմանդամների վերականգնողական կենտրոնի անվաքոռային բասկետբոլի թիմը հրավեր է ստացել Լիտվայի հաշմանդամային սպորտի ֆեդերացիայից մասնակցելու մարտի 29-30-ին Կաունասում կայանալիք անվաքոռային բասկետբոլի միջազգային մրցաշարին: Առաջնությանը, որին կմասնակցեն տարբեր երկրների անվաքոռային բասկետբոլի 6 թիմեր Լեհաստանից, Ռուսաստանից, Գերմանիայից, Ուկրաինայից, Բելգիայից, Լիտվայից եւ Հայաստանից, կազմակերպել է Անվաքոռային Բասկետբոլի Միջազգային Ֆեդերացիայի (ԱԲՄՖ) եվրոպական գոտին:

Մրցույթնեն անվաքոռային բասկետբոլի հայ մարզիկներին հնարավորություն կընձեռի ցուցադրել իրենց հնարավորություններն ու ֆիզիկական կարողությունները: Բարձր արդյունքների հասնելու դեպքում մեր թիմը ճանապարհ կբացի Ատլանտայում կայանալիք Հաշմանդամների խաղերին մասնակցելու հնարավորության:

Հայ անվաքոռային բասկետբոլի թիմի մասնակցությունը առաջիկա առաջնությանը հովանավորում են Ամերիկյան կարմիր խաչի ընկերությունը, ՄԱԿ-ի փախստականների գծով բարձրագույն հանձնակատարը (UNHCR) եւ հայ ձեռներեց Գագիկ Ծառուկյանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կրծքերը խանգարեցին

Շատ աղջիկներ իրենց կրծքերը մեծացնելու եւ գեղեցկացնելու նպատակով վիրահատության են ենթարկվում, կրծքերում ներարկելով բափանցիկ հեղուկ՝ սիլիկոն: Ավստրալացի լողորդուհի Լիզա Կեննին Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի որակավորման մրցումներում, ըստ մասնագետների, դժվարությունների հանդիպեց «չինծու կրծքերի» պատճառով: Անեն 50 մետր լողատարածությունում Լիզա Կեննին ավելորդ վատնում էր մեկ վայրկյան:

Էղբերգը վախեցավ վիրուսից

Շվեդացի հանրահայտ թենիսիստ Ստեֆան Էղբերգը հրաժարվեց մասնակցել Հնդկաստանում տեղի ունեցած «Դեւիսի գավաթի» խաղարկության մրցումներին: Նա վախենում էր այդ երկրի վիրուսային հիվանդություններից:

Թենիսն Ատլանտայում նոր մրցակարգով

Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում թենիսի հանդիպումներն ավելի արագ ավարտելու համար բաղկացած կլինեն երկու սեթից, բացառությամբ եզրափակչի, որը բաղկացած կլինի սովորական երեք խաղափուլից:

Ռումինացի ծանրորդներին որակազրկեցին

Ծանրամարտի Ռումինիայի ֆեդերացիան ռումինացի չորս ծանրորդների՝ Սաեղողիուին, Պումբերիուին, Նիստային եւ Ուղրեայնին որակազրկեց երկու տարով: Նրանք դոպինգային ժամանակ օգտագործել են արգելված դեղորայք:

ՇԱԽՄԱՏ

Մինաս Նորդանյանը՝ Կալիֆորնիայի չեմպիոն

Նշան Քեշիշյանի սաների նոր հաջողությունը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ. ՀՈՒԼԻՍՆԻՔԱԾ

Ինչպես Լոս Անջելեսից հաղորդեց Սուրբ Հովհաննես Կարապետ Մայր Տաճարին կից գործող «Արմենիա» շախմատային ակումբի նախագահ Նշան Քեշիշյանը, նոր փայլուն նվաճման հասավ այս ակումբի եւս մեկ սան: 10-ամյա Մինաս Նորդանյանը նվաճեց Կալիֆորնիայի դպրոցականների չեմպիոնի կոչումը:

Վեստվուդ քաղաքում անցկացված մրցաշարին մասնակցում էին 160 շախմատիստներ: Հաղթելով իր հիմնական հակառակորդներ Ջեֆրի Պայմոնդին, Ալեխ Հոֆին եւ Վիլյամ Սուդորվին, որոնք իրենից մեծ են 4-5 տարով, Մինասը առաջին-երկրորդ տեղերը բաժանեց Ջասթին Ակլյանի հետ: Չեմպիոնին որոշելու համար, կանոնադրության համաձայն, 13-ամյա Ակլյանի եւ 10-ամյա Նորդանյանի միջեւ անցկացվեց կայծակնային երկու պարտիաներից բաղկացած լրացուցիչ մրցախաղ: Ունենալով սեւ եւ հաղթելով սպիտակ ֆիգուրներով, Մինաս Նորդանյանը հռչակվեց Կալիֆորնիայի չեմպիոն:

Այս խոշոր հաջողության առթիվ շնորհավորելով Մինասին, հայկական ակումբին եւ նրա նախագահ Նշան Քեշիշյանին, ուզում ենք շախմատասերներին ներկայացնել մի փոքրիկ, բայց բազմախոսուն տեղեկանք: Ահա թե վերջին տարիներին ինչ նվաճումների են հասել «Արմենիայի» սաները պատանեկան մրցումներում:

Հարություն Հակոբյան. ԱՄՆ-ի յոթամյա չեմպիոն, աշխարհի 1995 թ. առաջնության մասնակից:

Անդրանիկ Մայիսյան. ԱՄՆ-ի 1994 թ. չեմպիոն:

Հարություն Վարդումյան. ԱՄՆ-ի 1995 թ. առաջնության բրոնզե մեդալակիր:

Արփիար Նազարյան. ԱՄՆ-ի մինչեւ 16 տարեկան շախմատիստների 1995 թ. առաջնության եզրափակչի մասնակից:

Գագիկ Բաղիկյան. ԱՄՆ-ի 1994 թ. առաջնության բրոնզե մեդալակիր:

Մինաս Նորդանյան. Կալիֆորնիայի 1996 թ. չեմպիոն:

Եթե ավելացնենք, որ այս ցուցակը համառոտ է եւ այստեղ նշված չեն թիմային մրցումներում «Արմենիայի» նվաճումները, ապա պարզ կդառնա, թե ինչ արգասաբեր գործ են անում Լոս Անջելեսի հայկական ակումբն ու նրա նախագահ եւ մարզիչ Նշան Քեշիշյանը:

Այժմ հայ պատանի շախմատիստները եւ նրանց ղեկավարները պատրաստվում են Արիզոնա նահանգի Տաքսոն քաղաքում անցկացվելիք ԱՄՆ-ի դպրոցականների այս տարվա առաջնությանը, որտեղ հանդես կգան «Արմենիայի» հինգ մասնաճյուղերի Հոլիվուդի, Լոս Ֆելիզի, Գլենդելի, Փասադենայի, Վեն Նայսի տասը ուժեղագույն շախմատիստներ:

Հայ շախմատիստները «Կապաբլանկայի գավաթի» խաղարկությունում

Մոսկվայում 36 ուժեղագույն պատանի շախմատիստների մասնակցությամբ անցկացվում է միջազգային հեղինակավոր մրցաշար «Կապաբլանկայի գավաթի» համար:

Աշխարհի չեմպիոնը ոչ միայն նախաձեռնել է իր անվան գավաթի խաղարկություն, այլեւ բոլոր մասնակիցներին տեղավորել է «Ռոսիա» հյուրանոցում, նրանց համար սահմանել է բազմաթիվ մրցանակներ, այդ թվում արտասահմանյան մրցաշարերի ուղեգրեր, համակարգիչներ: Պայքարին մասնակցում են նաեւ Հայաստանի երեք ներկայացուցիչներ՝ Կարեն Ասրյանը, Վարուժան Հակոբյանը եւ Լիլիթ Մկրտչյանը, ընդ որում Լիլիթը, որը ի տարբերություն խաղարկության մյուս մասնակիցների, համաշխարհային կամ եվրոպական առաջնությունների մրցանակակիր չէ, մրցաշարին բույլատրվեց Գարրի Կասպարովի անձնական երաշխավորությամբ:

Առաջին չորս տուրերում հիանալի հանդես եկավ Ասրյանը, որը տանելով չորս հաղթանակ, ռուսաստանցի Անտոնենկոյի հետ հավասարապես առաջատար էր աղյուսակը: Հաջորդ տուրում կկայանա առաջատարների անձնական հանդիպումը: Վատ չեն խաղում նաեւ մեր մյուս պատվիրակները: Հակոբյանը վաստակել է երկու միավոր, իսկ Լիլիթը, չերկնչելով ուժեղ սեռի ներկայացուցիչներից, նրանցից 1,5 միավոր է վաստակել:

Մինչեւ մրցաշարի ավարտը մնում է հինգ տուր:

Կասպարովն ուշքի եկավ

Հոլանդիայում տեղի ունեցող շախմատի միջազգային խոշորագույն մրցաշարը Գրոֆինինգ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովի սկսելով պարտությամբ, այնուհետեւ երկու անընդմեջ հաղթանակ տարավ եւ հավասարվեց առաջատարներին: Կասպարովի երրորդ տուրում առավելության հասավ հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդի նկատմամբ, որին Նյու Յորքում հաղթել էր աշխարհի առաջնության հենց եզրափակչում:

Հայտարարություն

ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԻՄԱՄ ԽՈՄԵՅՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԺԱՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ. ԱՌԱՐԿԱ ԵՎ ԱՆՎՃԱՐ ԲԱԺԻՆՆԵՐՈՒՄ.

■ Պարսից գրականություն ■ Համակարգչային ■ Մաթեմատիկա ■ Քիմիա ■ Ֆիզիկա ■ Կիրառական ֆիզիկա ■ Արդյունաբերության տնօրինություն

ԻՆԺԵՆԵՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆՆԵՐ. ՀԱՆՔԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ, ԿԵՐԱԿՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ, ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ, ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ, ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ:

Պահանջվող փաստաթղթեր.

1. Համալսարանի հարցաթերթիկի լրացված ձեւը:
2. Վճարովի բաժինների դիմորդները պետք է ներկայացնեն տեղեկանք եկամուտների մասին:
3. Երեք երաշխավորագիր երեք ուսուցչի կամ վերջին ուսումնական հաստատության դասախոսի կողմից:
4. Բժշկի տեղեկանք:
5. Անձնագրի պատճեն:
6. Դիպլոմի պատճեն (ակ ատեստատի համար դիմորդները դիպլոմին կից պետք է ներկայացնեն նաեւ գնահատականների (միջինի) պատճենը:
7. 6 լուսանկար 6x4:

Դիմորդները անկետաները կարող են ստանալ մինչեւ մարտի 30-ը ԻԻՀ դեսպանատնից:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հեռանկար

ՇՐՋԱՆ

Պրիմակովը չի ցանկանում, որ ռուսներին Աբխազիայում թիկունքից խփեն

Նորից խիստ սրվել է իրավիճակը Աբխազիայում: Աբխազիայի ցամաքային շրջափակմանը հոկտեմբերից ավելացել էր նաեւ ծովային շրջափակման մասին որոշումը, որը, սակայն, մինչեւ Էդուարդ Շեւարդնաձեի մոտ 10 օր առաջ Մոսկվա կատարած վերջին այցը, խստորեն չէր իրագործվում: Մոսկվայում Ռուսաստանի ու Վրաստանի ղեկավարները համաձայնության են եկել, որ Աբխազիա եկող նավերը այսուհետեւ պետք է ստուգման ենթարկվեն Վրաստանի Փոթի նավահանգստում: Մարտի 20-ին եւ 22-ին, երբ ռուսական ռազմանավերը փորձել են իրագործել այդ որոշումը, սուր միջադեպեր են տեղի ունեցել: Լարվածությունը գագաթնակետին է հասել մարտի 22-ին, երբ Ռուսաստանի սահմանապահ նավերը Սուխումի եկող թուրքական մի նավի վրա նախազգուշական կրակ են բացել, երբ թուրք նավապետը հրաժարվել է մաքսային ստուգման ենթարկվել: Աբխազական հրետանին ափից պատասխան կրակ է բացել ռուսական սահմանապահ նավերի վրա:

Տոմսոնեւ չկան, սակայն աբխազական տանկերն ու հրետանին մտել են Սուխումին ու սկսել խոտանարկել: Բացի այդ, նույն օրը Սուխումի իշխանությունները Աբխազիայի տարածքում գտնվող Ռուսաստանի զորքերին զրկել են ջրից ու էլեկտրաէներգիայից: Այդ միջոցառումները երեւի ինչ-որ չափով օգնել են, որովհետեւ շաբաթ օրը կայացած բանակցություններից հետո Ռուսաստանի իշխանությունները թույլ են տվել, որ թուրքական այդ նավը բեռնաթափվի Սուխումի նավահանգստում: Շարունակվում են բանակցությունները Ռուսաստանի այն պահանջի կապակցությամբ, որ Աբխազիայի համար բեռներ տեղափոխող նավերի մաքսային ստուգումը Փոթիում կատարվի: Շաբաթ օրը Էդուարդ Շեւարդնաձեն հանդես է եկել ի պաշտպանություն ռուսական սահմանապահ ուժերի ձեռնարկած քայլերի, որոնք, նրա կարծիքով, համապատասխանում են Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ կնքված պայմանագրերին: Աբխազիայի խորհրդարանն, իր հերթին, դիմել է Ռուսաստանի Պետդումային, որտեղ վերջերս շուրջ 95 պատգամավոր հանդես են եկել իր բողոքով:

Նախորդ օրը Սուխումում մոտ 2 հազար մարդ ցույց է եկել բողոքելով ռուսաստանյան սահմանապահ ուժերի կողմից աբխազական նավահանգիստների շրջափակման դեմ: «Աբխազ ժողովրդին չեն վախեցնի» կարգախոսով անցկացված հանրահավաքում հռչակվեց աբխազական քաղաքական շարժումների ու կուսակցությունների, ինչպես նաեւ ազգային-հայրենասիրական կազմակերպությունների նույն դիրքորոշումը, որոնք դեռ մեկ ամիս առաջ տեղի ունեցած համազգային հավաքում Աբխազիան Ռուսաստանի Դաշնության կազմը մտցնելու օգտին էին հանդես գալիս, այժմ այդ կարծիքի էին: Նրանք ունեցողներից մեկը, օրինակ, խորհրդարանի պատգամավոր Սերգեյ Շամբան կոչ է արել վերացնել աբխազական համաձայնության կարգավորման բանակցությունները ընդհատելու հրաժարվել Ռուսաստանի միջնորդական դերից, իսկ եթե չվերացվի Աբխազիա եկող նավերի վրացական Փոթի նավահանգստում ստուգման ենթարկելու որոշումը, դադարեցնել Աբխազիայի պաշտպանության նախարարության ծառայությունն այդ բանակցություններում: Իսկ վեհաժողովների խորհրդի ներկայացուցիչ Իշխնաձեն, որը ԿԳԲ-ի նախկին աշխատակից է, առաջարկել է թույլ չտալ, որ Աբխազիա մուտք գործեն այն երկրների ներկայացուցիչները, որոնց ղեկավարները հունվարի 19-ին Մոսկվայում կայացած ԱՊՀ երկրների ղեկավարների գագաթաժողովում ստորագրել են Աբխազիայի դեմ պատժամիջոցների կիրառման մասին փաստաթուղթը (դեռ լավ է, որ Աբխազիայի ոչ բոլոր ղեկավարներն են ԿԳԲ-ի վետերաններ, թե չէ մենք մեր հայրենակիցներին այցելելու հնարավորությունից էլ կզրկվեինք): Համապատասխան Ռուսաստանի դաշնային իշխանություններին ուղղված մի դիմում է ընդունվել, որում խնդրվում է համաձայնողաբար ողջունել Աբխազիա, որը կրկնվի մարտի 20-ի եւ 22-ի դեպքերը, որոնք կարող էին արյունահեղության բերել: Հայտնի չէ, թե ինչ ճակատագրի համաձայնողաբար կգա կամ չի գա Աբխազիա, սակայն տեղեկանում է, որ Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովն ու պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը մարտի վերջին Թբիլիսի կմեկնեն:

Հավանաբար ռուսաստանյան խաղաղարար զորքերից Աբխազիային չի հաջողվի այն դարձ դրսեւորով, որ ԱՊՀ երկրների եւ ոչ մի ղեկավար չի համաձայնել խաղաղարար նորամուծությունների Աբխազիային զորքեր տրամադրել: Իսկ ՄԱԿ-ը ներկայումս ոչ ցանկություն ունի եւ ոչ էլ միջոցներ, որ ստանձնի այդ առաքելությունը: Վրաստանի ղեկավարի խնդրանքն էլ այն մասին, որ վրացական ու աբխազական ուժերի սահմանագատող դերի փոխարեն ռուսաստանյան զորքերին ոստիկանական մասնագետ տրվի, որոնց էլ նրանք վրաց փախստականներին ուղեկցեն մինչեւ նրանց բնակության վայրերն ու այնտեղ էլ նրանց պաշտպանեն, նույնպես դժվար թե ընդունվի: Այդ կապակցությամբ Եվգենի Պրիմակովի Վրաստանի արտգործնախարարին վերջերս ուղղված նամակում հետեւյալն է գրված. «Մենք չենք ցանկանում, որ մեր տղաներին թիկունքից խփեն»: Իսկ որ Աբխազիայում վրացիներին պաշտպանելու խնդիր կա՝ դարձ է: Վրացիները, օրինակ, պնդում են, որ վրացական ու մեգրելական ազգանուններ ունեցող ինչ-որ մարդիկ հազարից ավելի վրացիների են որպես հայրենիքի դավաճաններ արդեն սպանել Աբխազիայում: Ռուսաստանը ցանկանում էլ, չի կարող պաշտպանել վրաց փախստականներին, որոնց թիվը 200 հազարի է հասնում: Ընտրությունների նախօրյակին Աբխազիայի հարցի լուծմանը զբաղվելն անհնարին էլ ձեռնտու չէ Ելցինին: Սակայն Էդուարդ Շեւարդնաձեն, երեւում է, թե Բորիս Ելցինը հնարավոր է, որ չկարողանա վերընտրվել, մինչեւ ընտրությունները է ուզում հարցերը լուծել: Աբխազիան այժմ 5 հազար լավ զինված ու հիանալի վարժված զինվորական ունի: Վրաստանը 10 հազար լավ զինված զինվոր ունի, սակայն նրանք դեռ լավ վարժված չեն, Վրաստանի բանակը դեռեւս չի կայացել եւ հայտնի չէ, թե զինված բախման դեպքում ով կհաղթի:

Իսկ Սուխումում նախորդ օրը կրքերը ժամանակավորապես հանդարտվել են: Աբխազիայի նախագահ Արձինբայի ռուսաստանյան սահմանապահ զորքերի հրամանատար Անդրեյ Նիկոլաեւին հավաստիացրել է, որ Աբխազիան այլեւս չի խոչընդոտի Աբխազիայում տեղակայված ռուսաստանյան զորքերի համար նախատեսված մատակարարումներին եւ նույն օրն էլ վերացվել է ռուսաստանյան զորքերի շրջափակումը: Նախորդ երեկոյան Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի հրամանատար Անդրեյ Նիկոլաեւն իր հերթին ասել է, որ իրենց դաշտը կատարող սահմանապահները չեն կարող քաղաքական խաղերի ու վեճերի առարկա լինել: «Նրանք կկատարեն իրենց խնդիրն այնպես, ինչպես որ այն դրված է: ՌԴ-ի եւ Համագործակցության սահմանների պաշտպանությունը կիրագործվի այն ռեժիմով, ինչպես որ համապատասխան քաղաքական որոշումներով է նախատեսված», ասել է գեներալը:

ԱՐԻՎԱՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

«ՓԱՐՈՍ» ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է

ՄԱԿ-ի փախստականների գծով գերագույն հանձնակատարի ներկայացուցչության գրասենյակը Հայաստանում առայսօր մարդասիրական օգնություն էր բաշխում ոռոսակի կարգի փախստականների խմբերի նախկին Փախստականների հարցերի ղեկավարության կազմած ցուցակների հիման վրա:
Այժմ ստեղծված «Փարոսը», որը նոր համակարգ է, ի հայտ կբերի խոցելի կարիքավորներին: Մարդասիրական օգնությամբ զբաղվող բոլոր կազմակերպությունները, ինչպես նաեւ գերագույն հանձնակատարի ներկայացուցչությունը կօգտագործեն կարիքավոր խմբերի, այդ թվում փախստականների վերաբերյալ «Փարոսից» ստացված տեղեկատվությունը: Դուք կկարողանաք օգնություն ստանալ, եթե միայն գրանցվեք «Փարոս» համակարգում: Գրանցումը շարունակվում է բոլոր քաղաքային, շրջանային եւ գյուղական սոց ծառայության բաժիններում, որտեղ փորձառու մասնագետները կօգնեն ձեզ լրացնելու ընտանիքի սոցիալական անձնագիրը:
Փախստականների գծով գերագույն հանձնակատարի ներկայացուցչությունը կոչ է անում բոլոր փախստականներին դիմել «Փարոսին» եւ գրանցվել: Գրանցման համար ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը:
Փախստականի ձեւը, անձնագիրը, երեխաների ծննդյան վկայականները, բռնակի գրքույկը (առկայության դեպքում), հաշմանդամի վկայականը (առկայության դեպքում), որբ երեխաների համար ծնողների մահվան վկայականները, միայնակ մոր վկայականը (առկայության դեպքում), անդամալուծված կամ նախահարցանի վկայականը (առկայության դեպքում), աշխատանքի վայրից աշխատավարձի տեղեկանք, գրանցման վայրի փոխելման վերաբերյալ տեղական իշխանություններից տրված տեղեկանքը:
ՄԱԿ-Ի ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ: ՀԵՌ՝ 53-09-45, 59-76-43:

ԱՅԱՔՍ
Ֆիրման ապրիլի 1-ից կազմակերպում է տուրիստական ուղեւորություն
ԵԳԻՊՏՈՍ
Հաճելի շրջագայություն, շահավետ առեւտուր
ԿԱՀԻՐԵ - 3 գիշեր, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ - 4 գիշեր 650 ԱՄՆ դոլարի համարժեքով
ՊՈՐՏ ՍԱԻԴ - 3 գիշեր, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ - 4 գիշեր 665 ԱՄՆ դոլարի համարժեքով
Ապրիլի երկրորդ կեսից կազմակերպում է կանոնավոր չվերթ ԿԻՊՐՈՍ
ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա. 531673 524564

GIA
CEMA
CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԸ ԵՎ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԺԻԱ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
համատեղ ստեղծել են Հայաստանի մենեջմենթի կենտրոն ՄԿՄՄ, որը գործում է 1991 թ.: Կենտրոնի նպատակն է դյուրացնել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար:
Ուսումնառությունը բաղկացած կլինի հետեւյալ փուլերից, տեւելու մեկ ամսից մեկ շաբաթ տեւողությամբ.
■ Բանկ եւ ֆինանսական կառույցներ
■ Վաճառք եւ բաշխում
■ Մարկետինգ
■ Մենեջմենթ եւ մարդկային ռեսուրսներ
■ Միջազգային առեւտուր, ներմուծում եւ արտահանում, ֆինանսական գործառնություններ
■ Բիզնես պլան
Ունկնդիրները կարող են համախումբ փուլերից ցանկացածի դաս ընտրության, ինչպես նաեւ բոլոր փուլերը հաջորդաբար: Դասընթացները անցկացվում են ֆրանսիացի փորձառու մասնագետների սփյուռքի բարգմանությամբ: Դասընթացն ու վարպետներին կտրվի համապատասխան վկայական: ՄԿՄՄ կենտրոնը տեղեկացնում է, որ ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսությունների որոշ փուլին մասնակցած ունկնդիրներից լավագույններին հնարավորություն կընձեռվի առաջատար տարբեր նախարարություններում, ձեռնարկություններում, ինչպես նաեւ օտարերկրյա ֆիրմաներում աշխատանքի անցնելու համար:
ՄԿՄՄ կենտրոնը կարող է կազմակերպել հատուկ սեմինարներ ֆրանսիացի մասնագետների կողմից հենց ձեռնարկությունների ներսում, այն ձեռնարկությունների, որոնք կցանկանան եւ կվճարեն դրա համար, ինչպես նաեւ ձեռնարկության կառույցի եւ հաշվետվության համար:
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56.51.94:
ՀԱՍՑԵՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39
ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի Հատուկ դասընթացների բաժին
ԽՈՍԱԿՑԱԿԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆԳԼԵՐԵՆՈՎ
Այս դասընթացը նախատեսված է կատարելագործելու այն ուսանողների լսելու եւ խոսելու հմտությունները, որոնց անգլերենի իմացությունը որոշակի փորձով սկսնակի կամ միջին մակարդակի է: Դասընթացն իր բնույթով ամբողջապես հիմնված է զրույցների վրա, որոնց ընթացքում հատուկ նշանակություն է տրվի դասարանում մտքերի փոխանակմանը զույգերի կամ փոքր խմբերի մեջ: Յուրաքանչյուր շաբաթ ծրագրում կընդգրկվեն ուսանողների կարողություններին եւ կարիքներին համապատասխան տարբեր թեմաներ: Սովորական նյութերը կօգնեն արտահայտելու զրույցների համար անհրաժեշտ բառային եւ լեզվական բազան: Թեեւ դասընթացը հիմնականում նպատակաուղղված է զարգացնելու խոսելու եւ ըմբռնելու ունակությունները, ենթադրյալ կառնվեն նաեւ որոշ քերականական նյութեր: Ակնկալվում է, որ յուրաքանչյուր ուսանող ակտիվ մասնակցություն կունենա քննարկումներին եւ պատրաստ կլինի ընդգրկվելու բոլոր այն վարժություններին, որոնք կառաջադրվեն ուսուցչի կողմից:
➢ Մինչեւ ընդունելությունը, դիմորդները պետք է անցնեն անգլերենի իրենց իմացությունը ստուգող հարցազրույց:
➢ Անգլերենի հարցազրույցի համար գրանցումը տեղի կունենա մարտի 13-ից մինչեւ մարտի 27-ը, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում, 19 սենյակում:
➢ Անգլերենի հարցազրույցը տեղի կունենա մարտի 28-ին, ժամը 13-ին, 9d սենյակում:
➢ Դասերը կսկսվեն 1996 թ. ապրիլի 8-ին եւ կտեւեն տասներկու շաբաթ (շաբաթական վեց ժամ):
➢ Դասընթացի համար ամսավճարը 40 ամերիկյան դոլարին համարժեք դրամ է:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել
Բաղրամյան պող. 40
Հայաստանի ամերիկյան համալսարան
Հատուկ դասընթացների բաժին, 19 սենյակ, հեռ. 27-16-58:

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան: Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65: Պատվեր 69149: Տիրաժ 2068 Տպաքանակ 3000 Ստորագրված է տպագրության 26. 03. 1996 Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@